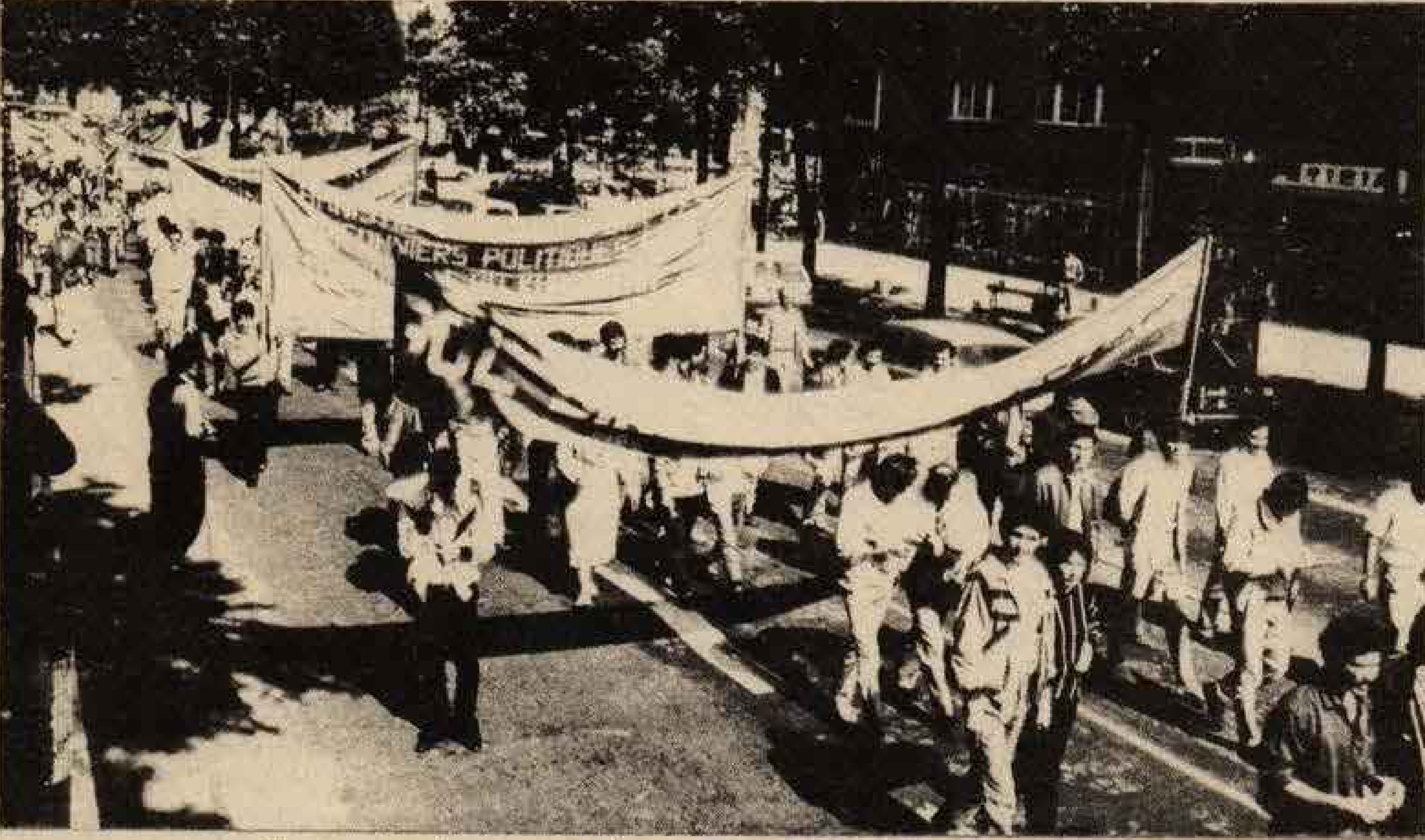
Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği'nin aylık yayın organı

1 Ekim 1985
Yıl 1, Sayı 6
Fiyatı: 1,-DM

SOL BİRLİK

Faşist Evren-Özal çetesine karşı özgürlük, barış ve demokrasi için eylem birliği

12 EYLÜL ASKERİ DARBESİ BATI AVRUPA'DA PROTESTO EDİLDİ.

Zindanlar boşalsın

Yazısı 5. sayfada

Kürdistan'dan Sol Birlik okurları sesleniyor

Zulüm ve vahşeti görün

SİİRT: "Her gün birçok insan dağlarda kurşunlanıyor. Sağ ele geçirilenler de öldürülüp 'çatışmada ölü ele geçirildi' deniyor."

TUNCELİ: "Askeri birlikler köylerde karargah kurarak, köy gençlerine falaka, soğuk suya batırma, taş yükleyip gezdirme, sırtına asker bindirip köy meydanında koşturma, dayak atma, genç kızlara sarkıntılık etme gibi her türlü adi işkence türlerini uygulamaktadır."

Evren cuntası silah zoruyla iktidarı alır almaz, ülkenin her yanında olduğu gibi Türkiye Kürdistanı'nda da yoğun bir teröre başvurdu. Insanlar tutuklandı, işkence edildi, öldürüldü. Köyler sürekli çevrilip arandı. Önce silah, sonra "terörist" arandı. Bunlar bulunamazsa, gözdağı vermek için köyler basıldı. Köylüler meydanlarda işkencelerden geçirildi. Beş yıldır süren ve sürmekte olan bu devlet terörü, kendine göre tanımlamalar geliştirdi. Kürt halkını "Vatanı bölmek"le suçlayıp "bölücü" olarak niteledi. Kürt ulusunun varlığını kabul etmediği gibi ana dilinde konuşmasını yasakladı.

Faşist cunta ve Özal hükümeti bununla da yetinmedi. Kendine göre güvenilir bulduğu kişileri silahlandırmak için yasa çıkarttı. Silah ve telsiz dağıtarak sivil silahlı birlikler oluşturdu. Öldürme yetkisi verilen bu kişilerle uygulanmak istenen sinsi plan bugün çok ciddi bir tehlikedir. Bu tehlike Kürt ve Türk halkını birbirine kırdırmak noktasında somutlanmaktadır.

Kürdistan'dan gazetemize gönderilen iki mektup, bir yandan bu gerçekleri birinci elden tanık olarak kanıtlarken, diğer yandan Kürdistan halkının somut, yakıcı bir talebini dile getiriyor. Okurlarımız, Türkiye Kürdistanı'ndaki zulüm ve vahşetin gizli kalmamasını, Türkiye ve dünya halklarına duyurulmasını istiyorlar. Mücadele etmeye kararlı olduklarını bildiriyorlar. Akılcı bir politikayla işçi ve emekçilerin birliğine dayanan, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı devrimci hareketinden kopuk olmayan militan bir mücadelenin önemini belirtiyorlar.

Mektuplar 4. Sayfada

Evren'in sopası altında demokrasi olmaz

Kenan Evren'in 2 Eylül'de, Meclis'in açılışında yaptığı konuşma, Türkiye'de "demokrasiye geçiş süreci"nin ne menem bir şey olduğunu bir kez daha ortaya koydu, peçeli faşizmi ele verdi.

Evren, "konuşan Türkiye mantığı"na şiddetle çattı, bunun Türkiye'yi 12 Eylül öncesinde felaketin eşiğine getirdiğini ileri sürdü ve "susan Türkiye" isteğini açık açık söylemekten geri kalmadı.

Rejimin yamakları şimdi bu "talihsiz" sözlere kılıf uydurma telaşı içindeler. Ne var

Devamı 7. sayfada

Direnme hakkı

Geçtiğimiz ay IMF heyetinin ziyaretine eşlik eden yeni bir zam tufanı daha ortalığı kasıp kavururken, asgari ücretlere de göstermelik, asgarinin de asgarisi bir **"zam"** geldi. Açıklanan yeni asgari ücret, net 27.875 lira. Yani iki buçuk yıl kadar önce belirlenenden sadece yüzde 70 fazla. Oysa bu süre zarfında gerçekleşen enflasyon oranı yüzde 100'ün üzerinde. Rakamların da apaçık gösterdiği gibi, iki buçuk yıl önceki alım gücünün aynen korumaktan bile çok uzak kalan bu **"zam"**dan sözederken, gerçek ücretlerde son 5-6 yıldır süregelen hızlı düşüşe ayrıca değinmeye gerek var mı?

Işçilerin payına düşen ekmek biraz daha ufalmıştır. 24 Ocak kararlarının olduğu gibi, 12 Eylül'ün de **"özüne ve sözüne uygun"** bir asgari ücret belirlenmiştir. Ama ISO Başkanı Ibrahim Bodur'a sorarsanız, yeni asgari ücret **"normalin biraz üzerinde"** belirlenmiş. Işte size **"normal"** bir patron yüzsüzlüğü ya da **"normalin biraz üzerinde"** bir ikiyüzlülük örneği! Bu sözleriyle I. Bodur, **"sırf bizim dediğimiz olmadı, işçi talepleri de gözetildi"** demiş ve böylece, kurusıkı demeçler vermek ve komisyon kararına muhalefet şerhi düşmekle yetinen Türk-Iş yönetimini de aklısıra aklayıp kayırmış oluyor.

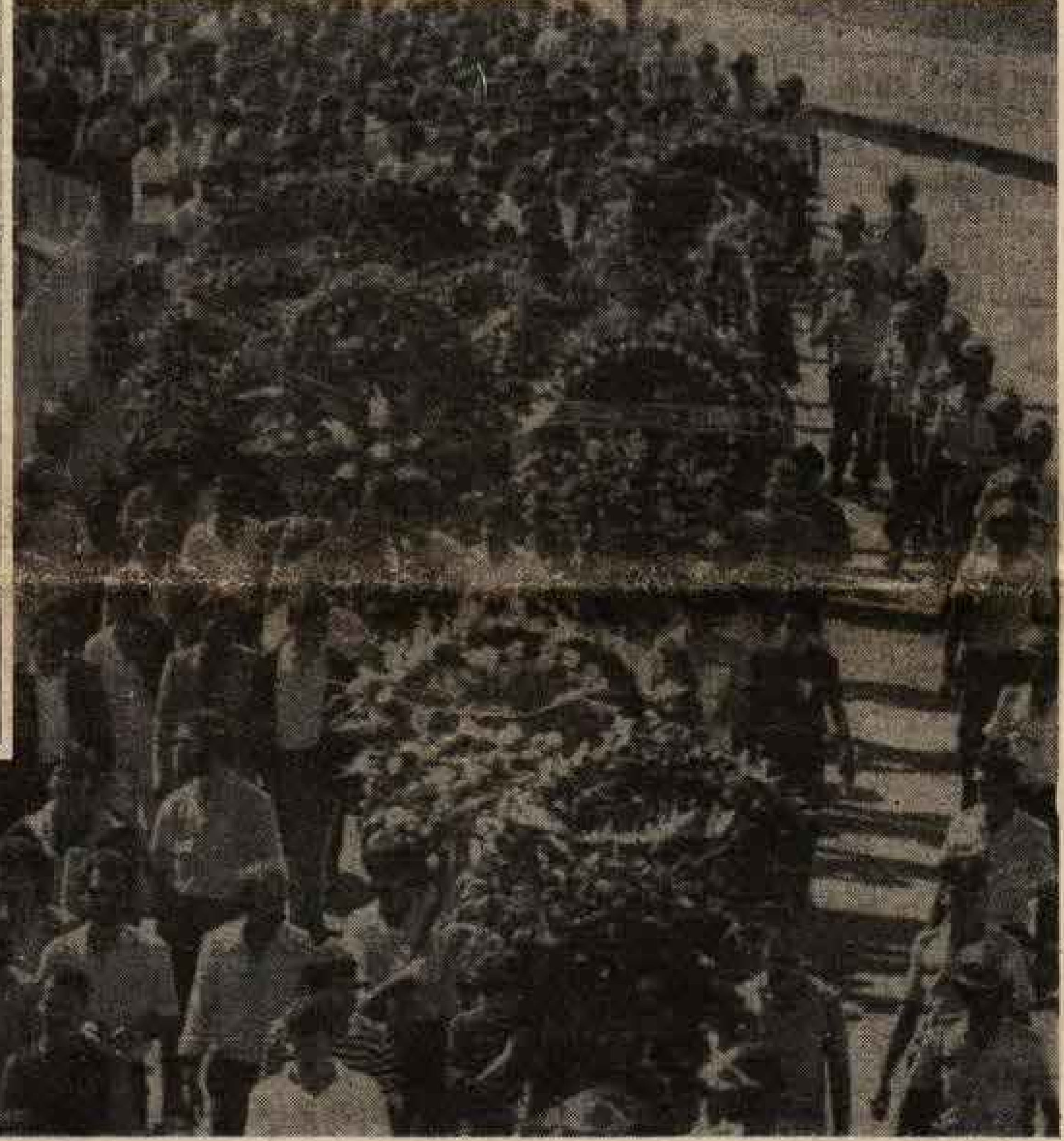
Oysa işçilerin fikrini dahi soran yok; nerde kaldı ki talepleri gözetilsin! Eğer işçi sınıfı kendi taleplerini yükseltip, kendi **"lisanı ve üslubuyla"** bu uğurda mücadeleye koyulabilseydi, zaten ne böylesine düşük bir asgari ücret belirlenebilir, ne de I. Bodur gibi parababaları böylesine pervasızca konuşabilme cüretini bulabilirlerdi. Onlara bu cüreti veren de, işçilere bu asgari ücreti reva görüp süngü zoruyla dayatan da, faşist rejimdir.

Evren'in sopası altında, emekçi yığınlar daha çok yoksulluğa itilmektedir. Emperyalizme ve yerli işbirlikçisi tekelci sermayeye dikensiz gül bahçesi sunma göreviyle işbaşına gelen askeri cunta, işlevini aynen sürdürmeye devam etmektedir. Bu sayede geniş işçi ve emekçi yığınlar açlık sınırının da altında yaşamaya zorlanmaktadır. Cuntanın anayasa ve yasalarla örüp kurumlaştırdığı rejim, en başta ve asıl olarak geniş emekçi yığınlarının elini kolunu bağlamaya, tüm yasal hak ve özgürlüklerini ortadan kaldırmaya, mücadele imkânlarını alabildiğine kısıtlamaya, her türlü hak talebini susturmaya ve bastırmaya göre şekillenmiştir.

Ancak faşizm, kendi çizdiği hukuki çerçeve içinde emekçi yığınların tüm yasal hak ve özgürlüklerini ortadan kaldırmaya muktedir olsa bile, mücadele hakkını, direnme hakkını yok etmeye muktedir değildir. Mücadele ve direnme hakkı, ne yasa dinler ne de anayasa! Şimdi mesele, yığınların bu en doğal ve en meşru haklarını hayata geçirebilmelerini sağlamaktır. Ruhi Su'nun cenaze töreninin anti-faşist bir gösteriye dönüşmesi, her başlangıç gibi henüz güçsüz ve yetersiz olsa bile, yığınsal mücadelenin ilk işaretlerinden biri olmuştur.

SOL BİRLİK

Ruhi Su Sazı Sesi Kavgası ile halkın bilincinde yaşıyor

Zindanlar halklarımızın mücadelesiyle boşalacaktır

Evren-Özal diktatörlüğü, göstermelik bir afla iç ve dış kamuoyunun gözlerini boyamaya çalışıyor. Sözde, yalnızca **"kader kurbanları"** için af çıkarıyor. Bu **"kader kurbanları"**nın halkın sırtından milyarları vuran dolandırıcılar, kaçakçılar, rüşvetçiler olduğu herkesçe biliniyor. Bunlar, ilişkileri Evren'e, Özal'a kadar uzanan ve nasılsa yakayı elevermiş **"itibarlı"** suçlular. Faşist katiller de af kapsamı içinde. Onlar ellerini ilerici, yurtsever, demokrat insanların kanına bulamış, onlara karşı **"devleti"** korumuşlardır; **"devlete karşı"** suç işlememişler, doğal olarak af onların hakkı!

"Genel af"ın dışında bırakılanlar ise, politik tutuklular veya bu tür **"suçlar"**dan koğuşturulanlar, yani 12 Eylül'ün başından beri amansız devlet terörüyle karşı karşıya kalmış Kürt ve Türk yurtseverleri, demokrat ve ilerici insanlar.

Devamı 7. sayfada

Halkımız değerli bir evladını daha yitirdi

Ruhi Su'nun cenaze töreninde yığınlar faşizme boyun eğmedi

Ünlü sanatçımız Ruhi Su'nun cenaze töreni anti-faşist bir gösteriye dönüştü. Cenaze törenine katılan binlerce kişi, sanatçının ölümünden sorumlu olan faşist cuntayı ve hükümetini protesto etti.

Besteleri ve güçlü icrasıyla herkesin tanıyıp sevdiği, halkımızın, ilerici-devrimci hareketin daima onur duyacağı dünyaca ünlü sanatçımız Ruhi Su, 20 Ekim 1985 günü tedavi edilmekte olduğu Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastahanesi'nde yaşama gözlerini kapadı.

Yaşamını halkının mutluluğuna adamış olan Ruhi Su, faşist cuntanın kurbanı oldu. 12 Mart döneminde devrimci Harun Karadeniz'e yapılanların aynısı, bu kez de büyük sanatçı Ruhi Su'ya yapıldı; hasta olduğu tüm dünyaca bilindiği halde, yurt dışından tedavisi ve bakımı için birçok uluslararası kuruluşun başvurusu sonuçsuz kaldı, kendisine pasaport verilmedi bile bile ölüme terkedildi.

Ruhi Su'nun cenazesi Şişli Camii'nden Zincirlikuyu Mezarlığı'na kadar el üstünde taşındı. Cenaze merasimine çok sayıda tanınmış yazar, sanatçı, politikacının yanı sıra, binlerce ilerici, devrimci, demokrat katıldı ve O'na olan son görevlerini yerine getirdiler. Mezarı başında saygı duruşunda bulunan topluluk, daha sonra **"Ruhiler ölmez"** diye sloganlar attılar. Bunun üzerine faşist cuntanın kolluk kuvvetleri, cenaze törenine katılan çok sayıda ilerici, demokrat kişiyi gözaltına aldı.

1921 yılında Van'da doğan Ruhi Su, çocukluğunu yok-

Devamı 7. sayfada

Yeni asgari ücret, eskisinin satınalma gücünü koruyamadı

Silah zoruyla dayatılan açlık

Yeni asgari ücret, patronların ve Özal hükümeti temsilcilerinin oyları, Türk-Iş'in muhalefeti ile brüt 41.400 lira olarak saptandı. Neti, yani işçinin eline geçecek miktar 27.875 lira olan yeni asgari ücret 18 ay önceki eski asgari ücretin satınalma gücünü dahi koruyamadı.

Türk-Iş'in asgari ücret tesbit yöntemlerine karşı çıktığını söyleyen Özal hükümetinin Çalışma Bakanı Kalemli, yeni asgari ücretin eskisine göre yüzde 68,81 oranında arttığını açıkladı. Türk-Iş ise gelir dağılımındaki düşüş ve enflasyon oranın hesaba katılmasını istiyor, 3500 kalori hesabıyla tek başına bir işçi için asgari ücretin net 35 bin lira olması gerektiğini savunarak, asgari ücretli işçinin eşi ve bir çocuğu için bu miktarın 57 bin lira olduğunu belirtiyordu. TISK Başkanı Halit Narin ise asgari ücretin iki katına çıkmasını, Türk-Iş'in önerilerinin günün ekonomik koşullarına uygun olduğunu ileri sürüyordu. Ancak, Halit Narin'in göstermelik çıkışı, Türk-Iş yönetiminin uzlaşmacılığı, Özal hükümetinin dayatma ve çarpıtmaları, yaşamın dayattığı gerçeğini gizleyemedi.

Çünkü 1,5 yıl önceki asgari ücrete esas alınan harcamaların bugün net 40 bin 610 lira olduğu saptanırken, gazeteler eylül ayında 4 kişilik bir ailenin mutfağına gelen zammın yüzde 6,1 oranında olduğunu yazıyor, yeni zamlarla sadece mutfak giderinin **79.270** liraya vardığını bildiriyordu. Hayatın inkar edilemeyen gerçekleri Özal hükü-

Devamı 7. sayfada

Demokratik Güçbirliği Platformu Üzerine II

Geçen sayımızda birinci bölümü yayınlanmış olan Demokratik Güçbirliği Platformu'nun maddelerini açıklamayı bu sayıda da sürdürmekteyiz. Bu bölümde özellikle, faşizm alaşağı edilir edilmez, bir yandan elebaşıları hakkında gerekli işlemlere başvurur ve faşist odakları dağıtırken, bir yandan da faşist dönemin, işkence, hapis, yurttaşlıktan çıkarmadan işten atmaya, sendika, parti kapatmadan mallarını gaspetmeye kadar, gerek kişi ve tüzel kişiler, gerekse toplum katında açtığı onulmaz yaraları elden geldiğince sarmaya çalışan önlemlerin alınmasına ilişkin maddeler üzerinde durulacaktır. Geçen sayıda açıklanan ilk dört maddeden hemen sonra gelen maddeler bu noktaları ele almakta ve bunlardan birinde aynen şöyle denmektedir:

"Başta cuntacı generaller olmak üzere faşizmin tüm elebaşılarını, faşist katilleri, işkencecileri yargılamak ve hak ettikleri cezalara çarptırmak".

Madde herhangi bir yoruma yer bırakmayacak kadar açık ve kesin. Öyle de olması gerekirdi. Gerçekten asıl yargılanmaları ve hak ettikleri cezalara çarptırılması gerekenler cuntacılardır, faşizmin elebaşıları, katiller, işkenceciler, toplumun yüzkaralarıdır; bugün zindanları dolduran demokrat, yurtsever, ilerici, sol... kardeşlerimizin bulundukları yerde gerçekten bulunması gerekenler, o yerlerin gerçek sahipleri onlardır.

Bunu, toplum adına da olsa, basit bir öç, hatta kendi kendini koruma isteğine bağlayarak ifade, konuyu çok hafife almak olurdu. Onların yargılanması ve hak ettikleri cezalara çarptırılmaları gerekir. Çünkü böylece, **"yanlarına kâr kalmaması"**nın çok ötesinde, açık gizli sorumlular gün ışığına çıkacak, tek tek kişiler olarak faşistlerin olduğu kadar faşist odakların ortaya çıkarılması ve dağıtılmasında da yargılama başlı başlına önemli öge olacaktır.

Çünkü böylece, faşizmin gelişini güya haklı çıkarmak için hâlâ sürdürülmeye çalışılan yalanların arkasındaki gerçek bütün çıplaklığıyla gözler önüne serilecek, faşist darbenin hazırlayıcısı ve sürdürücüsü iç ve dış odaklar, aralarındaki içsel bağlantılar ortaya dökülecek, faşizmin yeniden boy verip hortlamasının önüne geçmenin yollarından biri olacaktır.

Yargılama ile birlikte ve yargılamanın ek olarak ortaya çıkaracağı bilgilerden de yararlanarak yapılması gerekli işlerden biri de kuşkusuz faşist örgüt ve odakların dağıtılması olacaktır. Platformun maddeleri arasında:

"MİT, Kontr-Gerilla ve benzeri tüm faşist örgüt ve odakları dağıtmak",

"TRT'yi (...) faşist, militarist unsurlardan temizlemek",

"Devlet aygıtını faşist-ırkçı unsurlardan ve emperyalizmin ajanlarından temizlemek"

biçiminde yer alan bu konu, herhalde büyük dikkat ve titizlikle üzerine eğilinip gerçekleştirilmesi gereken çalışmalardan birini oluşturacaktır.

Gerçekten, Ülkü Ocaklı sergerdeler ve MHP örgütü gibi dışta ve açık olarak görünenlerin ötesinde faşizmin asıl dayanağını ve yuvasını oluşturan bu örgüt ve odaklar dağıtılıp yokedilmeden faşizmin yeniden hortlayıp başkaldırması bir yana, devlet aygıtının asgari bir kontrolü dahi olanaklı değildir.

Faşizm alaşağı edilir edilmez, MIT, Kontr-Gerilla ve benzeri tüm faşist örgütler dağıtılacaktır. Faşizmin yuvası, emperyalizmin Truva atı olan ve nihayet uyguladıkları moral ve fizik her türlü işkence ile gerçek bir salhaneden farkı kalmamış bütün bu odaklar temizlenecektir. Bunlarla birlikte tüm devlet aygıtı faşist-ırkçı unsurlardan, emperyalizmin ajanlarından arındırılacaktır.

Yukarda sözün başında belirtildiği gibi, bunlar yapılırken, bunlarla birlikte hemen yapılması gerekli ikinci bir çalışma da, faşist dönemin açtığı yaraların olabildiğince sarılması olacaktır. Platformun şu maddelerini bir kez daha okuyalım:

"Faşist çetenin öldürdüğü devrimci, yurtsever, demokrat insanların ailelerine, işkencelerde sakat edilenlere ve başka türden zarara uğrayanlara tazminat ödemek",

"Yurt dışına çıkmak zorunda bırakılan ve yurttaşlıktan çıkarılan politik göçmenlere yurttaşlık haklarını geri vermek ve serbestçe ülkeye geri dönmelerini sağlamak",

"Faşist örgütler dışında tüm siyasi partilere, sendikalara, demokratik kitle ve meslek örgütlerine ser; bestçe faaliyet hakkı tanımak, gaspedilen mallarını geri vermek",

"12 Eylül sonrası (...) politik ve sendikal nedenlerden ötürü işten atılan işçilerin eski işlerine dönmelerini sağlamak".

Platformun birçok maddesi konuyla ilişkili olmakla birlikte yukardaki maddeler, doğrudan bu konuda yapılacak kimi ivedi çalışmalara işaret etmektedir.

Faşist çetenin öldürdüğü devrimci, yurtsever, demokrat insanların boşluğu ne çevreleri, ne aileleri, ne de toplum katında kolayca doldurulabilecek değildir, doldurulmasına olanak yoktur. Ancak bunların ailelerine ödenecek tazminatla, hiç değilse, onun yokluğunun, aile bütçesinde yarattığı ve yaratmaya devam edeceği tahribat bir ölçüde önlenmeye çalışılmaktadır. Aynı biçimde, işkencelerde sakat edilenler ve başka türden zarara uğrayanlara verilecek tazminatla da uğranılan kayıp ve zararlar maddi yönden karşılanmak istenmektedir, karşılanabildiği kadar. Yeniden çalışmalarını yürütmek durumundaki örgütlerin gaspedilmiş mallarının geri verilmesiyle, cunta döneminde politik ve sendikal nedenlerle işten çıkarılarak açlığa mahkum edilmiş işçilerin işlerine dönmelerini sağlamak da, o dönemin yol açtığı zararların sürgit devamını önleyecek önlemler arasındadır.

Yurt dışındakilerle ilgili maddeye gelince, 12 Eylül dönemi, daha önceki dönemlerle kıyaslanamayacak sayıda yurtseverin politik göçüne sahne oldu. Cuntanın işkence ve ağır hapis, idam tehdidindeki, hatta kiminde bir tehdit olmaktan çıkıp birçok kez gerçekleştiği ve yeni tehditlerin gene de sürdürüldüğü birçok erkek, kadın, Kürt, Türk demokrat, yurtsever yurt dışına çıkmak zorunda bırakıldı. Bunların Türkiye'de olup bitenler, cuntanın yaptıkları hakkında onları bizzat görüp yaşamış kişiler olarak kalemleri, sazlarıyla, yayınları, örgütleriyle yaptıkları tanıklıklar, açıklamalar cuntaya karşı sürdürdükleri çalışmalar dünya demokrat kamuoyunun dikkatini çekerken cuntayı da rahatsız etmekte geçikmedi. Cuntanın bu çalışmalara yanıtı, elindeki iktidar gücünden yararlanarak bu yurtseverlerden saptayabildiklerini listeler halinde yurttaşlıktan çıkarmak oldu. Bu uygulamanın ilk ve çarpıcı örneklerinden birini oluşturan TIP lideri Boran'ın olay sırasında dediği gibi ne böyle bir iktidarın, ne de herhangi bir başka merciin alacağı kararlar, özgürlüğü ve mutluluğu uğruna tüm yaşamlarını verdikleri halkından ve yurdundan onları elbette koparabilecek değildi. Platformun yukarda belirtilen maddesi işte bütün bu işlemlerin iptalini ve adı geçenlerin yeniden yurttaşlık haklarına hukuken kavuşmalarını öngörüyor.

Platformun maddelerini açıklamayı gelecek sayımızda da sürdüreceğiz.

Ali TERZİOGLU (TİP)

EVREN'İN KONUŞMASI

Cunta başı Evren'in meclisi açış konuşması önemli yankı ve tepkilere yol açtı. Nasıl açmasındı ki, bırakın içeriğini daha işin başında, konuşmayı yapış biçiminde düşünceleri ortaya çıkıyordu. Meclis başkanı ve Divan ayakta ihtiram duruşunda, ta konuşma bitinceye dek. Ve de Evren paşa, yukarda hepsinin üstünde; konuşmasını yapıyor, meclise neyi yapıp neyi yapmayacağı hakkında talimat veriyor, bu arada çizmeden yukarı çıkmak eğilimini gösterenleri sağdan hizaya gelmeye çağırıyordu.

Hırçın edasının ve gerçek maksadını daha açık ortaya koyan kimi dikkatsiz ifadelerinin ötesinde Evren'in konuşması için söylenecek fazla söz olmasa gerek. Anayasa, seçimler, meclis vb. derken demokrasinin de geleceği ümidini taşıyan ve cuntanın düşünce ve niyetleri konusunda yanılgıya düşmeye eğilimli olan varsa eğer, onların ayaklarını yere basması açısından yararlı olmuştur, o kadar.

Ancak tepkiler ve bu tepkilere karşı nasıl bir davranış gösterileceği gerçekten ilginçti. Cunta ile bütünleşmiş ANAP ve MDP'nin dışında, meclis içinde veya dışındaki bütün partiler ve konuşması yasaklanan eski siyasiler Evren'e yanıtı esirgemediler. Bütün tepkiler **"demokrasi"** sözcüğü etrafında dolanmakla birlikte, konuşmanın hangi bölümleri üzerinde yoğunlaştığı, hangi noktalarda tepkilerin dile getirilip hangilerinin üzerinde bile durulmadığı sahibinin demokrasi anlayışı hakkında önemli ipuçları vermekteydi; ama bundan çok daha dikkati çeken, hemen bütün tepkilerde kendini gösteren, ifadelerdeki şiddet dozu idi öncelikle. Sıkıyönetim mahkemelerindeki parti davalarından başlayıp sendika, dernek davalarıyla devam eden ve son aydınlar dilekçesi davasında da bir daha bütün etkinliğiyle kendini gösteren, mahkemeleri, cunta ve şeflerinin yargılandığı, hesap sorulduğu bir kürsü haline getiren yurtseverlerin davranış çizgisi, cuntanın kendi belirlediği sınır içindeki alana, başka bir deyişle cuntanın legal alanına kadar taşma eğiliminde olduğunu gösteriyordu bu çizgilerle.

Bu durumda cunta ne yapacaktı, bu da gerçekten ilginçti. Acaba dava mı açılacaktı, sert bir yanıt vermekle mi yetinilecekti, veya bu tepkiler hiç olmamış gibi, umursanmıyormuş gibi mi görünülecekti? Aslında, günümüzdeki faşist rejimlerin, diktatörlüklerin açmazı, bu olay dolayısıyla bir kez daha cuntanın karşısına dikilmekteydi. Bu rejimler, bu diktatörlükler yirminci asrın son çeyreğinde, tüm dünya halklarına mal olmuş demokrasi istemleri karşısında tam oldukları gibi görünemiyorlar artık. Ilk fırsatta, buna bir parlamenter kılıf geçirerek üstünü örtme, böylece daha kolay sindirilebilecek bir duruma getirme gereğini duyuyorlar. Ama böyle bir durumun ortaya çıkması ise, iplerin elden kaçma tehlikesini de beraberinde getiriyor, hem de zannettiklerinden çok daha kısa sürede ve çok daha kesin olarak. Bu açmazdan kurtulma olanakları yok. Onun için böyle rejimlerin, kendilerini büründürmeye çalıştıkları görünüş ile, bu görünüşün arkasındaki gerçek arasında gel-gitler, yalpalamalar göstermesi kaçınılmaz oluyor. Başka ülkelerdeki nice örnekleri gibi, bizde de durum farklı değil. Ama bu durum, yukardaki sorunların ilginçliğini gölgelemiyordu elbette. Şu anda gel-git'in ne tarafında olduğumuz ortaya çıkacaktı böylece.

Cuntanın yanıtı ANAP başkanının ağzından verildi. Basındaki haberlere göre, Evren'le yaptığı haftalık görüşmesinden sonra partisinin Başkanlık Divanı'nda yaptığı konuşmada **"ANAP'ın cunhurbaşkanlığı makamı ile ilgili tartışma ve polemiklerden uzak durması gerektiğini hatırlatan Özal** 'Cumhurbaşkanı sayın Evren de zannederim ki, bir karşılık vermeyecek' **dedi".** Daha sonra **"inceleme"**lerini tamamlayan Ankara C. Savcısı da yanıtlar da herhangi bir suç unsuru bulunmadığını belirtti.

Böylece konu kapanmış oldu. Ama gerçekten kapandı mı? Bizim aldığımız haberler, cunta ve destekleyicisi generaller arasında konuya ilişkin bir görüş birliği bulunmamasının ve sonuçta, tepki sahiplerine karşı bir işlem yapılmaması görüşünde olanların ağırlık kazanmasının, bu durumu ortaya çıkardığına işaret etmekte. Bu görüşün niçin ağırlık kazandığı sorusuna gelince burada rivayetler muhtelif. Olasılıklar, kişisel sürtüşmelerinde Evren'i yalnız bırakarak, yol açtığı yıpranmanın cuntanın bütününe ve destekçisi generallere sıçramasını önlemek; veya konulan sınır içindeki alanda da giderek dozajını artırması kaçınılmaz görünen bu tepki, konuşma ve çalışmaların belli bir kıvama gelmesini beklemek, böylece açılan cepte, cephenin yarıldığı sanısıyla ve zafer sarhoşluğu ile ilerleyenlere son ve kesin darbeyi indirmek.

Ayrı ayrı veya birlikte her iki düşünce de mümkün. Bu hesaplar her zaman yapılmıştır, yapılacaktır. Ancak, tepkileri yanıtsız bırakmanın ardında yatan düşünce her ne olursa olsun, olayda altı çizilecek gerçek, Evren'in kişiliğinde faşizmin uğradığı yenilgidir, gerilemedir. Diğer hesaplara gelince, o ev hesaplarını tersyüz edecek olan da, bu yenilgiyi doğuran gerçek güç; tepkilerin doğmasında olduğu kadar öyle ifade edilmiş olmasında birinci etken olan güç, tepki sahiplerinin, farkında olsunlar olmasınlar, cunta ve başı karşısında dayandıkları güçtür, kitlelerdir kısacası. Faşizmi reddeden, ilk olanakta bunu belirtmekten geri durmayan, tepkileri ve tepkicileri de belirleyen kitleler.

Olayın bir kez daha doğruladığı, her zaman altı çizilecek ikinci gerçek de bu.

OKURLARIMIZ YAZIYOR

İstanbul'da faşist diktatörlüğün yasaklarına rağmen kitleler yüksek sesle barış istedi

17.8.1985 cuma günü SODEP Istanbul II Örgütü'nün Istanbul Açık Hava Tiyatrosu'nda **"Hiroşimalar olmasın"** adıyla anılan barış gecesi dört bini aşkın barışseverin katılımıyla gerçekleşti.

Coşkulu kitle içinde Halkçı Parti ve SODEP yandaşlarının yanısıra Sol Birlik yandaşları da etkin bir şekilde gecede yer aldılar.

Faşist diktanın koyduğu engellere, yasaklara ve baskılara rağmen ülkemiz barışseverlerinin, barış istemleri etrafında yükselttiği ses, dünyanın dört bir yanından barış isteyen seslerle bir kez daha güçlü bir şekilde birleşti.

Faşist diktatörlük tarafından kapatılan, yönetici ve üyeleri ağır hapis cezalarına çarptırılan Türkiye Barış Derneği Başkanı Mahmut Şerafettin Dikerdem de geceye katılanlar arasındaydı. Ve ismi anons edildiğinde tüm kitlelerin ayağa kalkarak coşkulu ve dinmek bilmeyen bir biçimde bu ismi dakikalarca süren alkış tufanıyla karşılaması adeta cuntanın suratında patlayan bir şamara dönüştü. Ardından da Barış Derneği yönetici ve üyeleriyle, tüm yurtsever yığınlar, genel af isteğini **"Zindanlar boşalsın, genel af"** şiarıyla yinelediler.

Bu arada geceye katılanlar arasında bulunan DISK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar'ın ismi anons edildiğinde, Işıklar'ın şahsında kitleler, bir kez daha işçi sınıfının sınıf örgütü DISK' için **"DİSK'e özgürlük"** sloganını haykırdılar.

Gece boyunca kitlelere malolan **"Barış, Dostluk, Dayanışma"** sloganı gibi barış istemi yönündeki sloganlar haykırıldı.

Gecede Cumhuriyet gazetesi yazarlarından Oktay Akbal, Istanbul eski belediye başkanı Ahmet Isvan ve bazı SODEP yöneticileri konuşmalar yaptı. Yazar Akbal konuşmasında, barışın insanların yaşama hakkının bir gereği olduğunu vurguladı ve silahlanma yarışına ayrılan kaynakların dünyada insanların birçok temel sorununa çözüm getireceğini vurguladı.

Konuşmalardan sonra sanatçı Ünal Büyükgönenç ile Deneysel Sahne ve Boğaziçi Üniversitesi Amatör Topluluğunun sunduğu, ABD emperyalizminin barış düşmanlığı yüzünü ve silahlanma yarışında baş çekici gücü oluşturduğunun sergilendiği **"Hiroşimalar Olmasın"** adlı müzikal de ilgiyle izlendi. Barış davasının kararlı savuncusu N. Hikmet de şiirleriyle aramızda oldu.

Barış gecesine üniversite gençliği, aydınlar, memurların yanısıra az sayıda da olsa işçiler de katıldı.

Geceye katılanlar coşkulu, kararlı ve disiplinli bir kitle oluşturuyordu.

Gecede; sol güçler demokrasi ve ileri toplumsal düzenin yaratılmasında olduğu gibi, barış davasının da en kararlı savunucuları olduğu bir kez daha görüldü.

Barış ve demokrasi mücadelesinin, her zamankinden çok, yaşadığımız şu dönemde, içiçe geçtiğinin bir göstergesi de **"Hiroşimalar olmasın"** gecesiydi. Ve geceye katılanların birleşimi de bir kez daha gösterdi ki: Farklı politik güçlerin ve muhalefet odaklarının eylem ve güç birliği olmadan demokrasiye geçilemez. Barış için adım atılamaz...

İSTANBUL'DAN İKİ SOL BİRLİK TARAFTARI

SOL BİRLİK
YAZIŞMA ADRESİ
Postlagerkarte
Nr. 056934 B.
41 Duisburg BRD

BORÇ CENDERESİ

Türkiye'nin dış borçlarını değerlendiren uzmanlar, genellikle alınan borçların ekonomiye herhangi bir yarar getirmediğini, tam tersine içinden çıkılması zor bir yük, bunalımdan çıkmanın önünde bir engel oluşturduğunu söylüyorlar. Özellikle yüksek faizlerin borçların durduk yerde katlanarak büyümesi sonucunu doğurduğuna dikkat çekiyorlar. Eski DPT müsteşarlarından Bilsay Kuruç, **"1980'den sonra Türkiye dış borç ödemeye hüküm giymiş gibidir"** diyor. Gerçektende öyle. 1980'den bu yana Türkiye düzenli olarak borç ödüyor, ama yine de borçlar ikiye katlandı. 1980'de 11.373 milyar dolar olan dış borç 1985'te 25.719 milyar dolara tırmandı. Türkiye öyle bir noktaya getirildi ki, şimdi borçlarını düzenli ödeyebilmek için sürekli borç almak zorunda. Üstelik bu kez diktatörlük geçmişin koşullarıyla, yani orta ve uzun vadeli değil, ancak kısa vadeli ve yüksek faizli borç bulabiliyor. O da güç bela. Diktatörlüğün başbakanı ne kadar bu borçların ekonominin hayrına olduğuna savunursa savunsun, ekonominin bir türlü düzelmeyen hali, borçların çığ gibi büyüyüşü başbakanın yalanını yüzüne vuruveriyor. Kısacası Türkiye dışarıdan aldığı borçları ekonominin çıkarları için kullanamıyor, kullanmıyor. Alınan borçlar silahlanmaya, ihratcatçıların kasalarına, borç ödemelerine, lüks tüketime gidiyor. Borçların ödenmesi söz konusu olduğunda ise diktatörlük elini halkın kesesine atıyor. Artan ihracat gelirleri (bu artışın tek sırrı, eskisinden daha çok malın eskisinden çok daha ucuza satılmasıdır) artan borçlara gidiyor. Yurt dışında çalışan işçilerin tasarrufları, turizm gelirleri hemen hemen yalnızca dış borç ödemelerine harcanıyor.

Emperyalistlerin, uluslararası emperyalist kurumların, IMF'nin, Dünya Bankası'nın, uluslararası tefecilerin borç cenderesine soktuğu ülkeler bir iki değildir. Bugün hemen bütün gelişmekte olan ülkeler büyük bir borç yükünün altında bulunuyorlar. Gelişmekte olan ülkelerin dış borçları 1985 yılında 1 trilyon dolara yaklaştı. Pek çok gelişmekte olan ülkede, örneğin Latin Amerika ülkelerinin kimilerinde emperyalistlerle işbirliği yapan diktatörlükler devrildi. Bu ülkeler içine girdikleri borç cenderesinden çıkmak için çarelere aramaya başladılar. Bugün Latin Amerika'da çözüm yolları üzerinde yoğun bir tartışma sürüyor. Latin Amerika'da pek çok hükümet şimdi öneriler geliştiriyor ve borçlara karşı önlemlerini uygulamaya koymaya başlıyorlar. Örneğin Peru hükümeti, borç ödemelerini sınırlandıran bir karar aldı. Bundan böyle yalnızca ihracat gelirlerinin yüzde 10'u kadar ödeme yapılacağını açıkladı. Daha farklı öneriler de var. Ama çözüm yolları da kolaylıkla bulunmuyor. Borç sorununun bu ülkelerin halklarının çıkarlarına uygun bir şekilde çözülmesinin önünde bir dizi engel var. Diktatörlüğü alaşağı etmede belirli bir fikir birliği sağlayabilmiş güçler, emperyalizmin IMF'nin yeni yeni dayatmaları karşısında kalıyorlar. Bu güçlerin dayandıkları sınıflar nedeniyle sahip oldukları farklı görüşler, ekonomi politikasının seçimi konusunda, halkın çıkarlarına uygun bir ekonomik alternatif üretme konusunda kolaylıkla fikir birliğine varmaları engelliyor. Kimi güçler borç cenderesinden kurtulmak istiyor ama, ya IMF'nin tehditleri karşısında geriliyor ya da sahip oldukları yanlış önyargılar nedeniyle IMF vb. kuruluşlarla kapışmayı göze alamıyorlar. Bu da borç cenderesinin ne kadar belalı bir cendere olduğunun somut kanıtı oluyor. Latin Amerika'da borçlardan kesin kurtuluşu sağlayacak en gerçekli çözümün Küba Devlet Başkanı Fidel Castro'nun önerisi olduğu anlaşılıyor. **"ABD bu borçları ödemeyi yükümlenmelidir"** diyen Fidel Castro silahlanma giderlerinden yüzde 10'luk bir kısıntının borçların ödenmesi için yeterli olacağını belirtiyor.

Gerçekten de borçlar sorunu ile silahlanma arasında doğrudan ve gözardı edilemez bir ilişki vardır. Bizim ülkemizde de borçların bu kadar tırmanmasının nedenleri arasında silahlanma giderlerinin yüksekliği önemli yer tutuyor. Bizim ülkemizde de çözüm yolu, bu türden harcamaların sıkı bir denetimden geçirilmesine bağlıdır. **"Savunma"** harcamalarının bu kadar yüksek oluşu zaten ülkemizin emperyalistlerin dayattığı bir silahlanma batağına sürüklenmiş olmasındandır. Türkiye gerçekçi ve stratejik konumuna da çok uygun olan, bölgede ve dünyada barışı güçlendirecek politikalar yerine, sürekli bir şekilde savaşa hazırlanan ülke konumuna uygun politikaları benimsiyor. Silah tekelleri Türkiye pazarını canlı tutmak bu satışları gerçekleştirmek için "kuzeyden gelen tehlike" masalından, Türk-Yunan dengesi oyununa, yüksek rüşvetlerden askeri darbelere kadar her yolu deniyor, kışkırtıyor ve propaganda ediyorlar.

Türkiye borç tuzağından kurtulamaz mı? Bu sorunun yanıtını bugün Türkiye'de diktatörlüğü alaşağı etmek ve demokrasiyi kurmak için savaşan güçler verecekler, veriyorlar. Dış borçlardan kurtulmanın birinci koşulu faşist Evren dikatörlüğünden kurtulmaktır. Bu amaçta birleşen güçler SOL BIRLIK'in Demokratik Güçbirliği Platformu'nda önerdiği gibi, IMF, Dünya Bankası, OECD gibi kuruluşlarla yapılmış ve Türkiye ekonomisini emperyalizme bağımlı hale getiren eşitsiz anlaşmaları iptal etme amacında da birleşebilir, borçlardan kurtulmanın ve tüm ülkelerle eşit haklı, karşılıklı çıkarlara dayalı ilişkiler kurmanın onurunu ve kazancını ülkemiz ekonomisinin temel çizgilerinden biri haline getirebilirler.

Pişmanlık Yasası fiyaskosu

Kamuoyuna **"Pişmanlık Yasası"** adıyla sunulan ihbarcılık yasası için başvuru tarihi 11 Eylül'de sona erdi. Faşist yönetimin büyük umutlarla çıkardığı yasa fiyasko ile sonuçlandı. Yasadan yararlanmak amacıyla başvuran ve kamuoyuna pişmanlıklarını açıklayarak faşist yönetimi övücü konuşmalar yapanların sayısı, hapishanelerdeki ilericilerin sayısı yanında bir avuç bile değil.

Özal hükümeti bu yasayı büyük umutlarla çıkarmıştı. Amaç açıkça ihbarcılığı teşvik etmek. ilericileri halkın gözünde yıpratmak ve ne yapılacağı bilinemeyen onbinlerce politik tutuklu ve mahkumun hiç değilse bir bölünmeden kurtulmaktı. Günlerce bu yasanın reklamı yapıldı. **"İşte size af"** denildi. **"Pişman olun, bizim haklı olduğumuzu, güçlü olduğumuzu açıklayın ve serbest kalın"**. Ne çare ki bu sözde özgürlük vaatlerine kapılan çok az oldu. 11 Eylül tarihi yaklaştıkça başvuru sayısının azlığından telaşlanan hükümet; serbest bırakılmış birkaç döneği televizyona çıkartarak açıklamalar yaptırmakla çözüm yolu bulacağını sandı. Güneşli bir havada, kimisi de deniz kenarında yapılan çekimlerde dönekler yaşamanın ve özgürlüğün (!) ne kadar güzel olduğunu anlattılar. Hapishanelerdeki binlerce ilericiye aynı şeyi yapmalarını önerdiler. Ama kulak asan olmadı.

Kimdi bu sözde pişman olanlar? Şemsi Özkan, Mustafa Çimen ve daha birkaç isim sayılabilir. İçlerinde kamuoyunun en iyi tanıdığı kişi Şemsi Özkan'dır.

Şemsi Özkan daha yakalanır yakalanmaz polisle işbirliğine girmişti. Bunun ilk sonucu olarak da İstanbul'da bir eve yapılan baskında dört ilerici öldürülmüştü. Tutuklandığında Şemsi Özkan hapishanede ayrı bir bölümde bulunduruldu. Selimiye cezaevindeki ilericiler Şemsi Özkan'ın sesini iyi tanırlar. İçeride direniş yapıldığında sonuna kadar açılan hoparlörden Şemsi Özkan'ın sesi duyulurdu. Direnmenin yanlışlığını, yönetimin emirlerine uyulmasının gerektiğini boş yere anlatmaya çalışırdı.

Sonra sağ basının en seviyesiz kalemlerinden Rauf Tamer'e yazdığı ve yayınlanan mektubunda kullandığı ifade ile de tanıdı onu kamuoyu: Bu mektupta o, serbest bırakılmasını istiyor ve **"Ermeni teröristlere"** karşı devleti için dövüşmek arzusunda olduğunu belirtiyordu.

Faşizmin çok önceden piyonu haline gelmiş olan bu dönek yaptıkları karşılığında ödüllendirildi! İlericilere en ağır cezaların verildiği, ipe gönderilmek için her yolun denendiği sıkıyönetim mahkemelerinde dosyasındaki 15 kadar öldürme olayıyla az bir ceza aldı. Hemen ardından da serbest bırakılarak yeniden mükafatlandırıldı.

Tarihteki yoğun baskı dönemlerinde daima çeşitli ihanet örnekleri görülmüştür. Bazı kişiler basit çıkarları için düşüncelerini, kavga arkadaşlarını satmakta fayda görmüşlerdir. Böyle yaparak rahata mı ermişlerdir? Hayır! Bunun açık bir örneği Şemsi Özkan ve benzerlerinde de görmekteyiz. Devlet güvencesi altındaki Şemsi Özkan neden yüzünü saklamak gereğini duyuyor? Yoksa **"devletin herşeye kadir olduğu"** konusunda söylediği sözlere kendisi bile inanmıyor mu?

Şemsi Özkan ve benzerleri sürekli bir korku ve utanç içinde yaşayacaklardır. Devrimci hareketi çözmek için reklamları yapılmış ve sonuç alınamamıştır. Polis olarak kullanılamazlar çünkü deşifre olmuşlardır. Devrimci hareket hakkında yeni açıklamalar ve suçlamalarda bulunamazlar çünkü yapabilecekleri herşeyi yapmışlardır ve artık bugünkü kadar bile dikkat toplayamayacaklardır. Bir işe yaramayınca polis de bunları ortalıkta bırakıverecektir. O zaman Şemsi Özkan ve onun gibiler küçücük çıkarları için kendilerini ve bildikleri herşeyi satmayı ve bu yönetimi övmeyi çevresindekilere nasıl anlatacaklardır?

Özal hükümeti **"Muhbirlik Yasası"**yla eskiden beri polisle ve faşizmle işbirliği içinde olan, ihanetlerini çok önceden cezaevlerinde kanıtlamış olanları yeni bir etiket altında kamuoyuna sunmaya ve "pişmanların" listesini kabartmaya çalışmış ama devrimcilerin kararlılığı karşısında rezil olmaktan kurtulamamıştır. Faşizmin sahte özgürlük vaatlerine, önerdiği çıkarlara karşın cezaevlerindeki binlerce ilerici, devrimci komünist ve yurtsever -hem de sürekli baskı altında olmalarına karşın- onurlarını korumuşlar, taviz vermemişler, çözülmemişlerdir.

A. REŞİT (TKSP)

İRAN-IRAK SAVAŞI VE MUHTEMEL GELİŞMELER

İran-Irak arasında beş yıldan beri devam edegelen savaş, Kürdistan'da büyük yıkıma, can kaybına yol açıyor. Çünkü Irak-İran arasındaki cephe hattının büyük bölümünü, yaklaşık dörtte üçünü Kürdistan oluşturuyor. Hem Irak, hem de İran ın gerici rejimleri, kendileri, Kürdistan'ın ellerinde tuttukları parçasında, Kürt halkının özgürlük mücadelesini bastırmak için uzun yıllardır inatçı, yıkıcı bir savaş yürütmekle kalmıyorlar, aynı zamanda kendi aralarında yürüttükleri savaş nedeniyle Kürdistan'a büyük zararlar veriyorlar. Bu beş yıl içinde Kürdistan'da kentler, köyler birçok kez bombalandı ve pekçok sivil yaşamını yitirdi. Ormanlar ve tarımsal alanlar yıkıldı, tahrip edildi.

Son günlerde Irak uçaklarının Türkiye sınırları içindeki Kürt köy ve kasabalarını da bombalaması rastlantı değildir. Sözde İran'a hava saldırısından dönen Irak uçakları Hakkari ve Şemdinli yöresinde köyleri birkaç kez bombaladılar. 11 Eylül günü yapılan bombardımanda büyük bir orman alanı yanıp kül oldu ve birçok köy başaltıldı. Köylerdeki can ve mal kaybı ise açıklanmıyor.

Türkiye deki faşist yönetim ise, bunda hiçbir kasıt olmadığını, uçakların yanlışlıkla sınırı geçtiğini söylüyor.

Faşist yönetimin halkımıza karşı yapılan bu saldırılar karşısında bu denli rahat olması anlaşılır birşey. Çünkü o da, bizzat kendisi, bu sınır köylerini boşaltmak için yoğun çabalar sarfediyor ve zaten bir bölümünü zorla boşalttı bile. O da, uçaklarla olmasa bile komando birlikleriyle, tank ve toplarla uzun süreden beri bu köylerin altını üstüne getirmekte.

Irak'ın sınır tecavüzlerinin ise bir rastlantı veya yanlışlık eseri olduğu söylenemez. Bu bizzat Türkiye ve Irak arasında iki yıldan beri varılan anlaşmaların sonucudur. Her iki zorba yönetim de, Kürt halkının yurtsever güçlerine saldırmak, onlara karşı savaşmak, "bölgede temizlik yapmak" için sınırları karşılıklı olarak 20 kilometre aşma konusunda anlaşmışlardır. Türkiye buna dayanarak 1983 ilkbaharında sınırı aşarak Irak Kürdistanı'na girdi. Yine buna dayanarak 1984 sonbaharında yeni bir saldırıya hazırlandı.

Türkiye buna benzer bir anlaşmayı İran'la da gerçekleştirmeyi bu yıl başardı ve bilindiği gibi Türk birlikleri Mayıs ayında İran Kürdistanı'na girdiler.

Görüldüğü gibi, Kürdistan'ı aralarında bölüşmüş devletler, aralarındaki kimi çekişkilere, hatta, İran-Irak arasında olduğu gibi, savaşa rağmen Kürt halkına karşı saldırgan bir politikayı ortaklaşa sürdürüyorlar.

Kürdistan'ı bölen sınırların büyük bölümü, 1. Dünya Savaşı sonrasında doğrudan emperyalistler tarafından, ya da onlarla yapılan pazarlıklar sonucu çizildi. Kürdistan'ı aralarında bölüşen devletlerden herbiri, kendi payını sindirmek, Kürt halkını ortadan kaldırmak için büyük çaba gösterdi. Sınırlar telörgülerle, mayın tarlaları, karakollarla donatıldı. Kürt halkı kırımlardan geçirildi. Ama görülüyor ki, Kürt halkına karşı bu zorba savaşı yürüten baskıcı, gerici devletler amaçlarına ulaşamamışlardır. Sahip çıktıkları ve sözde "kıskançlıkla" korudukları bu sınırları şimdi kendi elleriyle çiğnemeleri bunu gösteriyor. Onlar, bu sınırları laçkalaştırdılar ve artık, kendileri bakımından bile, onların hiçbir ' kutsal"lığı kalmadı.

Bu devletlerden herbiri, aynı zamanda kendi ülkelerinde işçi sınıfını, ülkenin tüm demokrasi güçlerini ağır baskı altında tutuyor, onlara karşı savaşıyorlar. Bu nedenle Kürt halkının kurtuluş mücadelesi ile bu ülkelerde işçi sınıfının kurtuluşu ve genel olarak demokrasi güçlerinin kaderi birbirine sıkı sıkıya bağlıdır; aralarında güçlü bir ittifak oluşturmak için koşullar uygundur, böyle bir ittifak, ilerici güçlerin zaferi için gerekli ve zorunludur.

Son dönemde, Irak-İran arasındaki savaşın gidişine etki yapabilecek, bölgede güç dengesini değiştirebilecek yeni eğilimler gözleniyor. Emperyalist çevrelerle İran rejimi arasında buzların yumuşadığını gösteren işaretler var. Aynı zamanda, Irak'ta, yıpranmış Saddam diktatörlüğü yerine Batı yanlısı yeni bir rejim arayışına ilişkin emperyalist planlardan söz ediliyor. Böyle bir gelişme Irak-İran savaşının sonunu getirebilir. Ancak, emperyalist planlara uygun bir çözüm, aynı zamanda, Kürt halkını ve bu ülkelerdeki demokrasi güçlerini de daha zor bir duruma düşürecektir. Savaşın son bulmasıyla gerek Irak ve İran'ın, gerekse Türkiye'nin, bölgedeki ilerici güçlere, Kürt halkına karşı güçlerini her bakımdan birleştirmeleri, ve gericiliğin baskı ve saldırısının artması beklenmelidir.

Gerek emperyalist planları boşa çıkarmak, gerekse gericiliğin baskı ve saldırılarını göğüsleyebilmenin tek yolu, sözkonusu ülkelerde tüm ilerici, yurtsever güçleri ortak bir cephede birleştirmektir. Bugüne dek ne Irak'ta, ne de İran'da bu yolda yeter adımlar atılamadı. Ama daha fazla gecikmemek gerekiyor.

Yeni zam dalgası ve IMF direktifleri

Uluslararası Para Fonu (IMF), Türkiye Masası Şefi başkanlığında 5 Eylül'de yine ülkemize geldi. Özal hükümeti tarafından hazırlanan 1985 yılının ilk yarısına ait ekonomik raporu denetleyen IMF heyeti, gerilemeyen enflasyon, çığ gibi büyüyen bütçe açığı, durmadan artan borçlar, hızla artan piyasadaki para miktarı ve KIT'lerin durumu konularında gelişmeleri olumsuz bulduğunu belirterek, yeni ekonomik önlemler alınmasını istedi.

IMF'nin gelişinden ve muhtemel isteklerinden önce Özal hükümeti, iğneden ipliğe bir dizi zamlarla, Asgari Ücret Komisyonu'nun toptısını sürüncemede bırakmakla, bazı tarım ürünlerine taban fiyatı vermemekle emekçilerin sofrasına doğrudan müdahale eden **"önlemlerin"** bir kısmını zaten almıştı. Ancak bu önlemler IMF için yeterli olmadı. IMF, hızla büyüyen bütçe açıklarının azaltılması için kamu yatırımlarının geriletilmesini, memur maaşlarının, kamu kesiminde çalışan işçilerin ücretlerinin daha da sınırlandırılmasını, tarım ürünlerine uygulanacak taban fiyatlarının düşük tutulmasını ve KIT ürünlerine zam yapılarak bu kuruluşlara hazineden yapılan bütün ödemelerin durdurulmasını istedi.

Basında **"Sessiz geldiler... Sessiz çalıştılar... Sessiz gidiyorlar..."** şeklinde yankı bulan IMF heyetinin denetimi, Özal hükümeti tarafından 1985 yılının IMF'siz geçmesi, anlaşmasız geçmesi biçiminde yansıtılmak istendi. Fakat bütün sessizliğe ve Özal hükümetinin **"değişik hava"** verme gayretlerine rağmen IMF, doğrudan işbirlikçi tekellerin çıkarlarını koruyan direktiflerini vermekten geri durmadı. Üstelik IMF, her dayatmasının kabul edileceği rahatlığı içinde Özal hükümetinin uygulamalarını beğenmediğini, yetersiz bulduğunu belirterek, **"gidişattan"** endişe duyduğunu da açıkladı. Bunun üzerine Özal ve takımı kendilerine göre **"sessizce" "endişeleri"** gidermeye başladı.

Nitekim IMF heyetinin gelişine denk düşen zam dalgaları bunu çok açık gösteriyordu. KIT ürünlerine ve tekellerin ürettiği çok sayıda mala zam gelirken, kömüre yüzde 5, şekere yüzde 9, PTT hizmetlerine yüzde 33 zam, TL'nın değer kaybı gerekçe gösterilerek uygulanıyordu. Bu zam dalgasını özel sektör kuruluşlarının ürettikleri mallara zam yapmaları izledi. Otomobil fiyatlarına yüzde 5, buzdolabı fiyatlarına yüzde 8, televizyon fiyatlarına yüzde 6 oranında gerçekleşen zammı, süt ve süt mamüllerine yüzde 13, zeytine yüzde 20, bulgura yüzde 12, meyve ve sebze fiyatlarına yüzde 25'e varan zamlar izledi.

Hüseyin HASANÇEBİ (TSİP)

AYDINLAR TUTANAĞI

Türkiye'de siyasi konumları bir hayli etkin olan aydınlarla mücadele birlikteliğini sağlamak, faşizme karşı mücadelenin çözüm bekleyen sorunlarından biridir. Bunun bugün yeterince gerçekleşmemiş olması, şüphesiz sol hareketin ve demokrasi güçlerinin objektif kimi zaaflarına bağlanabilir. Ancak bunun, aydın hareketinin bizatihi kendisinde saklı nedenleri de mevcuttur. Mücadelenin bundan sonrasına daha geniş bir aydın katılımı sağlamak bakımından bu konu sık sık ele alınmak ihtiyacındadır.

Aydınlarımızın önemli bir bölümü, bir "aydınlar davası" niteliğine bürünen "Dilekçe Davası"ndaki savunmalarında, faşizme karşı mücadelede "geç kalmış olduklarını" dürüstçe teslim edip, bunun sağladığı mütevazi kamuoyu sempatisiyle yetinirlerken, meselâ Yalçın Küçük, aynı davadaki savunmasında, "Biz Pakistan ve Şili aydınlarının yapamadığını yaptık..." gibi haksız ve gereksiz bir kıyaslama ile dikkatimizi bir kere daha Türkiye'deki aydın hareketinin kimi özellikleri üzerine çekmiştir. Halbuki bu dava methiye kaldırmayacak kadar açık ve onurlu bir eylemin sonucudur.

Önce bir haksızlığı düzeltmek gerekiyor. Butto'nun kendisi de, partisinin saflarında faşizme karşı mücadele eden yüzlercesi gibi bir aydındı ve eğer uzlaşsaydı, bugün faşizmle birlikte yaşıyor olacaktı. Butto'nun idamını onaylamayıp mesleğinden olan Pakistan Yüksek Mahkemesi üyeleri de aydındı. Pakistan aydınlarının yönettiği geniş muhalefet hareketi altı ay önceki seçimlerde halkın yarıdan fazlasını boykota götürmeyi başarmıştı. Şili için daha fazlasını söylemek gerekiyor. Şili aydınları, öldürülmelerinden az önce faşizme karşı mücadelenin içindeydiler. Jara, Neruda, Allende, Halk Cephesi partilerinin binlerce üyesi aydın var ki, şimdi onlar faşizmin zindanlarında, yahut Türkiye'de faşizme karşı mücadele eden adsız militanların yüreğinde yaşıyorlar.

Şili'de ve Pakistan'da - ve diğer benzerlerinde - yüzlerce siyasi dava arasında neden bizdekine benzer bir "aydınlar davası" bulunmadığını, bırakalım antifaşist mücadeleler tarihini, sadece bu iki ülkenin yakın siyasi tarihine ilgi duyanlar bile çok iyi bilirler. Çünkü, bu iki ülke aydınlarının büyük çoğunluğu için "dava" belli, bu dava için mücadelenin yolu da besbellidir. Eğer varsa bir amacı ve inancı ve bu sınıflar mücadelesine yansıyorsa, aydın oradadır. Yahut sınıf mücadelesinin zorunlu siyasi saflaşmaları yayılabilmişse aydının bilincine, ancak bu saflaşma içinde aydın olunabilir. Böyle bir ortam her aydından bir "fırka bileti" taşımasını istemez ama, salt aydın olarak bile görevini yapmak isteyenlerin "bağımsız" kalmalarını zorlaştırır. Türkiye ile bu iki ülkedeki antifaşist mücadele arasında, asıl altı çizilmesi gereken fark bu olmalıdır. Çünkü, Pakistan ve Şili aydınlarının yapmadıkları Türkiye'den görünüyor, fakat yaptıkları, belki de bu temel farklılıktan ötürü görünmüyor.

Antifaşist mücadelenin siyasi güçlerinin görevlerinden biri de hiç kuşku yok ki, aydınlarla mücadele birliğini geliştirmek için kendi cephesinden doğan engelleri aşmakta her gayreti göstermektir. Kendi birliğinden ve birliğinin subjektif olgunluğundan yoksun bir sol, ne aydının bağımsız kalma eğilimini yenebilir, ne de onun "kendine buyruk" durumunun gerekçesi olmaktan kurtulabilir. Solun sınıfsal kapsamlı siyasi birliğinin destek ve himayesinden yoksun bir aydın hareketi, "geç kaldığını" farketmekte daima geç kalabilir.

Ama, bu faktörden bağımsız olarak Türkiye'de kendini "tarihin bilinci" yerine koyan aydının da sorumluluğu olmalıdır. Türkiye aydını, kendi ilham kaynağı Frengistan'da "Aydınlık Bilincin" şövalyeleriyle, barikatlardaki "Sans Culotte"ların hiç değilse giyotin önünde eşit olduklarını bilecek durumdadır. Bu nedenle aydınlarımızın demokrasi mücadelesine "asla inkâr edilemeyecek" - ve inkâr edilmemiş örnek çoktur - katkıda bulunma imkânları vardır. Özerkliğinin tadını aydın bencilliğine vardırıp yaşamaktan vazgeçmeyen aydın, değil amaçlarına ulaşmak, doğru-dürüst bir yenilgiye bile adını yazdıramamıştır.

Bugün önemli olan, "dava" tutanağına, "Biz Pakistan ve Şili aydınlarının yaptıklarının hiç değilse bir bölümünü yapabildik" diye yazdırabilmektir.

Kürdistan'dan Sol Birlik okurları sesleniyor

"BEN MİLİS BAŞIYIM"

Sol Birlik gazetesinin değerli yöneticilerine;

Faşist cuntanın Kürdistan'da uyguladığı katliamları ve provakasyonları anlatan **"Siirt'ten Mısto"** imzalı bu mektubu sizlere gönderiyoruz. Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği olarak, cuntanın bu tip provakasyonlarına karşı gerekli kampanyaları ve cuntanın bu oyunlarını açığa vurmaya yönelik propagandayı yükselteceğinize inancımız tamdır.

"Bundan on gün kadar önce, bir işçi arkadaşa; faşist cuntanın devrimcilere karşı köylülerden oluşturduğu vurucu güçlerden bir grubun başı şunları söylüyordu:

'Ben milis başıyım. Devlet bizi silahlandırdı ve maaşa bağladı. Görevimiz Ermenilere karşı savaşmaktır. Bunlar (yani devrimciler) Ermenidirler. Bize karşı yani biz Türklere karşı savaşıyorlar ve devletimizi yıkmak istiyorlar. Her an tetikteyiz ve peşlerindeyiz. Ölü veya sağ ele geçirirsek devlet bize mükafat verecektir. Eğer sizde bize yardımcı olursanız size de mükafat verecekler. vb.' **diyor. Ve bunları söyleyen Türkçe konuşamayan bir Kürt köylü vatandaşı.**

Bu söylenenler Türkiye burjuvazisinin, MIT ve CIA'nın nasıl bir propaganda ve provakasyon faaliyeti içersinde olduklarını gösteriyor.

Faşist cunta, Kürdistan'da özellikle de yöremizde devrimcilere karşı çok yönlü, adeta bir yoketme planı uygulamaktadır. Hergün bir çok insan dağlarda kurşunlanıyor. Sağ ele geçirilenler de öldürülüp, 'çatışmada ölü ele geçirildi' deniyor.

Son günlerde ilginç olan, birçok devrimcinin öldürülmesinde köylü milislerin bizzat yer almasıdır. Dağınık arazide askerler devrimcilerin üzerine doğrudan gitmiyorlar, ön saflara köylü milisleri yerleştiriyor, onların arkasından kendileri gidiyorlar. Veya bu sivil milisler dağdaki devrimcilere haber yolluyorlar, ilişki kurmak istediklerini, yemek verip yardımcı olacaklarını söyleyip, köye çağırıyorlar. Önceden orduya haber verip (zaten bunları MIT yönlendiriyor) köyün etrafında uygun yerlerde pusu kurarak devrimcileri öldürüyorlar. Buna benzer birçok olay yaşandı. Çünkü asker yöreyi ve dağı bilmez, ama milisler yörenin tüm özelliklerini iyi biliyorlar.

Yöremizde halkın ilerici kesimleri, bu eylemlerin sonunun olmadığını ve günün devrimci çalışmasının silahlı eylemler olmadığını söylüyorlar. Bu eylemleri gerçekleştiren ve artık intihara varan tutuma giren hareketin şu anda bu eylemlere son vermesini istiyorlar.

Yine yöre halkı, T. Kürdistanı ve özellikle Irak Kürdistanı'nda daha önceki yıllarda defalarca kez tekrarlanan ve her defasında yenilgiyle sonuçlanan bu tür hareketlerden önemli dersler çıkarmışlar. Ve 'Perşembenin geleceği çarşambadan belliydi' **diyorlar. Çünkü Türkiye ve T. Kürdistanı devrimci hareketinden kopuk hiçbir hareket başarıya ulaşamaz.**

Yöremizdeki halkın esas talebi; halka güven verecek, denenmiş ve defalarca düşülmüş çamurlu yollara bir daha saplanmadan yürüyebilecek, militan mücadeleyi akılcı politika ile birleştirecek bir alternatifin oluşturulmasıdır.

Acil görevimiz, işçi ve emekçi halka nasıl, kiminle, kime karşı savaşması gerektiğini kavratmaktır.

Siirt'ten Mısto

Kürdistan'da halk göçe zorlanıyor

Faşist cunta son günlerde Tunceli ili ve ilçelerinde sözümona vatandaşların can ve mal güvenliğini sağlamak amacıyla huzur operasyonları düzenlemekte. Bu operasyonlara: Hozat jandarma alayı, yöredeki jandarma karakollarının dışında Kayseri hava indirme tugayı ve Elazığ 8. Kolordu Komutanlığı'na bağlı askeri birlikler de katılmaktadır.

Yörede yapılan uygulamalar ne suçlunun aranması, ne de bir huzur operasyonudur. Doğrudan doğruya imha, yok etme ve de göçe zorlama politikasının bir parçasıdır. Işin garip yanı, yörede uygulanan bu vahşete karşın, Türkiye ve dünya kamuoyu yeterince bilgi sahibi olamıyor. Bu nedenle tepki de gösterilmiyor. Yani, Kürdistan'da halk faşizmin insafına bırakılmıştır.

Son günlerde Hozat'ın Tağar, Ormanyolu, Yestek, Hanımlar ile Aliboğazı Vadisindeki tüm köyler boşaltıldı. Bu insanların bir kısmı Hozat ilçe merkezine, bir kısmı Çemişgezek ilçesi köylerindeki akrabalarının yanına sığındı. Bir kısmı da Tunceli ili dışına sürgüne gönderildi. Mehmet Karadağ, Hasan Karadağ, Kahraman Karadağ, Hüseyin Koç, Mehmet Koç ve soy ismini öğrenemediğimiz Kamil, Cafer, Hıdır isimli aileler de göçe zorlandı. Bu insanların bir kısmı Manisa, Salihli, İzmir ve Mersin'e göçüp gittiler. Göçüp gitmeye gücü ve imkanı olmayanlara, bir ile üç ay arası zaman tanındı. Süresi içinde köyleri terk etmedikleri taktirde öldürüleceklerini ve evlerinin başlarına yıkılacağını bizzat Tunceli valisi Kenan Güven, halka kendisi söylemektedir.

Askeri birlikler köylerde karargah kurarak, köy gençlerine, falaka, soğuk suya batırmak, taş yükletip gezdirmek, sırtına asker bindirip köy meydanında koşturmak, dayak atmak gibi adi işkence türleri uygulamaktadırlar. Köydeki genç kızlara sarkıntılık yapılmaktadır. Hozat'ın Taçkirek köyündeki 17 yaşındaki bir kız çocuğunun, operasyonu yöneten yüzbaşı tarafından sözde sorguya çekiyoruz imajı yaratılarak, ırzına geçilmek isteniyor. Kızın çığlıkları ve karşı koyması neticesinde, durumdan haberdar olan köy halkı açık tepki gösterdi. Tüm köylü kalkındı, ellerinde taş ve sopalarla askerlerin üzerine yürüdü. Sonuçta askeri birlik o köyü terketmek zorunda kaldı.

Fiziki işkencenin dışında köylünün malına el konuyor. Hozat'ın Hadişan köyünde 6, Tanır köyünde 8, Taçkirek köyünde 5, Koru köyünde 2, Tağor köyünde 4, küçükbaş hayvan zoraki kesilerek askerlere yediriliyor. Günlük yağ, süt, peynir ve yoğurt köylüden alınıp askerlere yediriliyor. Artanı da zevk olsun diye döküyorlar.

Durum ta başbakan Özal'a kadar intikal ettirildi. Özal'ın verdiği cevap şu oluyor:

"Bu konuda Tunceli valisi Kenan Güven yetkilidir. Biz tüm yetkileri ona verdik. O kötü bir şey yapmaz" diyor. TC'nin başbakanı...

Dünyada eşi ve benzeri az bulunan bu faşist uygulamaya bir an evvel son vermek için, Türkiye ve dünya kamuoyuna sesleniyoruz: Sizlere aksettirilmeyen, duyurulmayan bu zulüm ve vahşeti görün... Devrimci basın ve diğer araçlarla Türkiye ve dünya halklarına anlatın. Anlatın ki, faşist cunta teşhir edilsin. Yazın, anlatın ki, faşizm bir daha lanetlensin.

Gani Garip

SIA anlaşmasının yenilenmesi görüşmelerinde danışıklı dövüş

Halklarımızın geleceği satılık değildir

Türkiye'nin güvenliğini büyük bir tehdit altına sokan ve ABD emperyalizmine kölece bağımlılığı pekiştiren, cuntanın imzaladığı utanç belgesi, **"Savunma Işbirliği Anlaşması"** SIA'nın, yenilenmesi görüşmeleriyle birlikte, basında, **"iki müttefik"** arasında **"anlaşmazlıkların"** olduğu yolunda haber yer almaya başladı. **"Çetin ceviz"** Özal'ın **"sıkı bir pazarlığa"** hazırlandığı, bugüne kadar tüm yükümlülüklerini sadakatle yerine getiren Türkiye'nin **"kadir bilmez ve vefasız dostuna"** bu sefer **"sert"** çıkacağı ve **"hakkını almak için ısrarlı olacağı"** havası verilmeye çalışılıyor.

Önce ülke çıkarlarını savunuyormuş gibi **"pazarlığa"** oturan ABD ve IMF'nin has adamı Özal ile Washington'daki ağa babaları arasındaki sözümona anlaşmazlığın özü nedir, onu görelim. Generallerin ve Özal'ın ülkemizin Ortadoğu'da ABD'nin ileri bir karakolu olmasından, bölgede emperyalizmin saldırgan amaçları doğrultusunda bir sıçrama tahtası olarak kullanılmasından ve halklarımız açlıktan, pahalılıktan, işsizlikten kırılırken milyarların bu uğurda silahlanmaya harcanmasından bir şikayetleri olmadığı biliniyor. Onların tek şikayeti ABD'nin her yıl silahlanma için verdiği 700 milyon dolar civarındaki **"askeri yardım"**ın (ki bu yardımın önemli bir bölümü faizleriyle birlikte geri ödenmesi gereken borç ve kredidir) 1,200 milyon dolara çıkarılması ve Türkiye'ye daha çok miktarda ve daha modern silah satılması üzerinedir.

Generaller ve Özal'ın hazırladığı **"sıkı pazarlığa"** ve **"sert"** çıkmaya gelince, diktatörlüğün yaptığı sadece kölelik anlaşmasının yukarıda değindiğimiz askeri **"yardımla"** ilgili maddelerinin yeniden görüşülmesini istemektir. Üstelik bu **"bazı maddeleri yeniden görüşme talebi"** anlaşmanın uzatılmayıp feshedilmesi için son başvuru tarihi olan 18 Eylül günü yapılıyor. Böylece bir yandan halkta ve kamuoyunda yükselen bu kölelik anlaşmasının yenilenmesi talebi, sanki hükümet feshini istemiş gibi bir izlenim yaratılarak yatıştırılmaya ve vakit kazanılmaya çalışılıyor. Diğer yandan Türkiye, anlaşmada varolan bir hakkını, feshetme hakkını kullanmayarak, ABD'ye bir kez daha boyun eğmiş oluyor. Çünkü anlaşmanın 7. maddesine göre Türkiye zaten **herhangi bir anda** anlaşmanın kimi maddelerinin yeniden görüşülmesi talebinde bulunma hakkına sahip. Ancak böylesi bir talep anlaşmayı feshetmek anlamına gelmediği gibi, bunun için şimdi olduğu gibi 5 yıl beklemekte gerekmiyor. Üstelik diktatörlük bazı maddeleri yeniden görüşme talebinde bulunurken anlaşmayı feshetme niyetinde olmadığını belirtmeye özen göstermiştir.

Bu sözde kabadayılığın ABD'yi hiç etkilemediği görülmektedir. Onlar, generallerin ve Özal'ın kaderlerini bütünüyle kendilerine bağladığını, ABD desteği olmaksızın bu rejimin ayakta kalamayacağını ve Evren-Özal çetesinin ülkede herşeyi satılığa çıkardığını iyi biliyorlar. Onlar ünlü **"oltayı yutmuş balığın yeme ihtiyacı yoktur"** politikaları gereği, yeni tavizleri bedavaya kapatmanın peşindedirler. Nitekim 17 Eylül tarihli Milliyet gazetesinde yer alan haberlere bakılırsa ABD Büyükelçisi Hupe, Türkiye'nin verdiği bu olanaktan yararlanarak, kendilerinin de yeni taleplerde bulunacaklarını ima etmiş bulunuyor. Bu yeni dayatmaların başında Türkiye'deki üslerin Ortadoğu ülkelerine karşı NATO dışı operasyonlarda kullanılma hakkının resmen ABD'ye verilmesinin, Türkiye'deki askeri personel sayısının artırılmasının ve Türkiye'ye yeni nükleer silahların yerleştirilmesinin geldiği açıklanıyor.

Ülkemizin ABD emperyalizminin serüvenleri peşinde Ortadoğu'da savaş ateşleri içine sürüklenmesini, bir nükleer felaket anında yokedilecek ilk hedeflerden biri olarak kül olmasını, milyarların silahlanma uğruna sarfedilmesini ve ülke ekonomisinin bu amaçla dış borç cenderesi altında iyice ezilmesini önlemenin tek yolu faşist diktatörlüğü son vermekten geçiyor. Sol Birlik Deklarasyonunda da belirtildiği gibi ülkemizin geleceğinin ve güvenliğinin korunması ancak ABD ile yapılan ikili kölelik anlaşmalarının feshedilmesiyle, Türkiye'nin tüm komşularıyla karşılıklı yarara dayanan dostluk ilişkilerini geliştirmesiyle, nükleer silah depolarının kaldırılmasıyla ve barışçı bir dış politika izlemesiyle olanaklıdır.

Türkiye'deki ABD nükleer üsleri sürekli alarmda

Türkiye'de Eskişehir, Mürted, Erhaç ve Balıkesir hava-üslerinde depolanan ABD nükleer güçlerin son iki yıldır **"sürekli alarm"** halinde bulunduğu, **"ABD Politik Çalışmalar Enstitüsü"** araştırmacılarından William M. Arkin tarafından gizliliği yeni kalkan belgelere dayanılarak açıklandı. Açıklamada Türkiye'deki ABD nükleer silahlarının **"saldırgan bir büyüme aşamasına girdiği"**, dört tane silah destek filosunun savaş zamanında Türk Hava Kuvvetleri tarafından kullanılacak nükleer silahları koruduğu belirtiyor. **"Alarmın sürdürülmesi"** topraklarımızdaki ABD üslerindeki uçakların barış zamanında nükleer silah taşıdıkları ve Sovyetler Birliği'ndeki hedefleri vurmaya hazır oldukları anlamına geliyor. Ayrıca Türkiye'deki nükleer silahların statüsü de B-52 bombardıman uçaklarının, Pershing 2 ve Cruise füzelerinin statüsüne eşit duruma gelmiş oluyor. Açıklamada ABD'nin topraklarımızda 300'ü uçaklar tarafından taşınan 500 kadar atom başlığı bulunduğu da belirtiliyor.

Bu sinsi planın içinde Türkiye'ye düşen görev şimdi daha açık görülüyor. Sovyetler Birliği'ne en yakın ABD üsleri ülkemizde olduğunu göre topraklarımız ilk saldırıda ileri karakol olarak kullanılacaktır. ABD uçakları Sovyetler Birliği'ndeki hedefleri bombalama için hiç zaman kaybetmeyecek, Türkiye, ABD'ye zaman kazandıracaktır. Öyle ki pilotlar uçaklara binmiş hazır bekliyorlar. Böyle bir alarma neden gerek vardır? Böyle bir alarmdan ne beklenir? Ülkemizin, içine çekildiği bu tehlikeli maceradan çıkarı nedir?

Ayakta kalabilmek için ABD'nin her istediğini yapmaya hazır Evren-Özal çetesi, ülkemizi ileri karakol, halklarımızı da nükleer bir felaketin ılk kurbanları yapmaktan çekinmiyor. ABD'nin resmi kuruluşları tarafından bile açıkça ilan edilen bu gerçeği kim gizleyebilir? Bu nükleer felakete ve onu hazırlayan maceracılara karşı sessiz kalanlar yarınlarından nasıl emin olabilirler? Eğer yaşarlarsa, insanlığın geleceği için onurlu bir tutum aldıklarını söyleyebilirler mi?

Nükleer silahların tırmanmasının geldiği tehlikeli boyutu SBKP Genel Sekreteri Gorbaçov çok net açıklıyor: **"Sovyet-Amerikan ilişkilerini belirleyen en önemli etken, istesek de istemesek de ancak birlikte hayatta kalabileceğimiz ya da birlikte mahvolacağımızdır."**

12 Eylül askeri darbesi Batı Avrupa'da protesto edildi

Barış ve demokrasi için eylem birliği

Kürt halkına karşı ulusal baskıya son

12 Eylül askeri darbesinin 5. yılı dolarken, Evren-Özal diktatörlüğünün kanlı iktidarı, faşist rejim bütün Batı Avrupa'da teşhir ve protesto edildi. İnsan hakları, barış ve demokrasi temelinde gelişen eylemlerde, işkence ve idamlara son verilmesi, tüm siyasi tutuklulara özgürlük ve Kürt halkına karşı sürdürülen savaşa ve ulusal baskıya son verilmesi, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı demokratlarıyla dayanışma talepleri yükseltildi.

F. Almanya'da Türk ve Kürt işçilerinin demokratik örgütleri tarafından düzenlenen **"İnsan Hakları-Demokrasi ve Barış için Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Eylem Haftası"** birçok kentte, çeşitli eylem biçimleriyle sürdürüldü. Birlik Yolu, DIBAF, FIDEF, Gerçek ADK, KKDK ve KOMKAR'in birlikte örgütledikleri eylemler; uyarı nöbetleri, açık oturumlar, meşaleli yürüyüşler, bilgilendirme masaları, basın toplantıları yürüyüşler; yerel parti, sendika, gençlik ve kadın örgütlerinin ziyaret edilmesi; tek tek ünlü kişilerin ve Türkiyeli işçi ailelerinin ziyaret edilmesi şeklinde gerçekleştirildi. Altı demokratik örgütün düzenlediği hafta 15 dayanışma gecesi ve 6 yürüyüş ile tamamlanırken, meşaleli yürüyüşlerin en büyüğü 3 bin kişinin katılımıyla Hamburg'da yapıldı. Eylemler, bir yandan Türkiye üzerine en geniş bilgilendirmeyi sağlarken, kazanılan destek ve dayanışma toplanan binlerce imzada somutlandı.

Hollanda'da, Amsterdam kentinde 14 Eylül günü 10 örgütün desteklediği bir yürüyüş yapıldı. Hollanda'dan değişik politik örgütlerin de katıldığı yürüyüşte Evren-Özal diktatörlüğü protesto edildi.

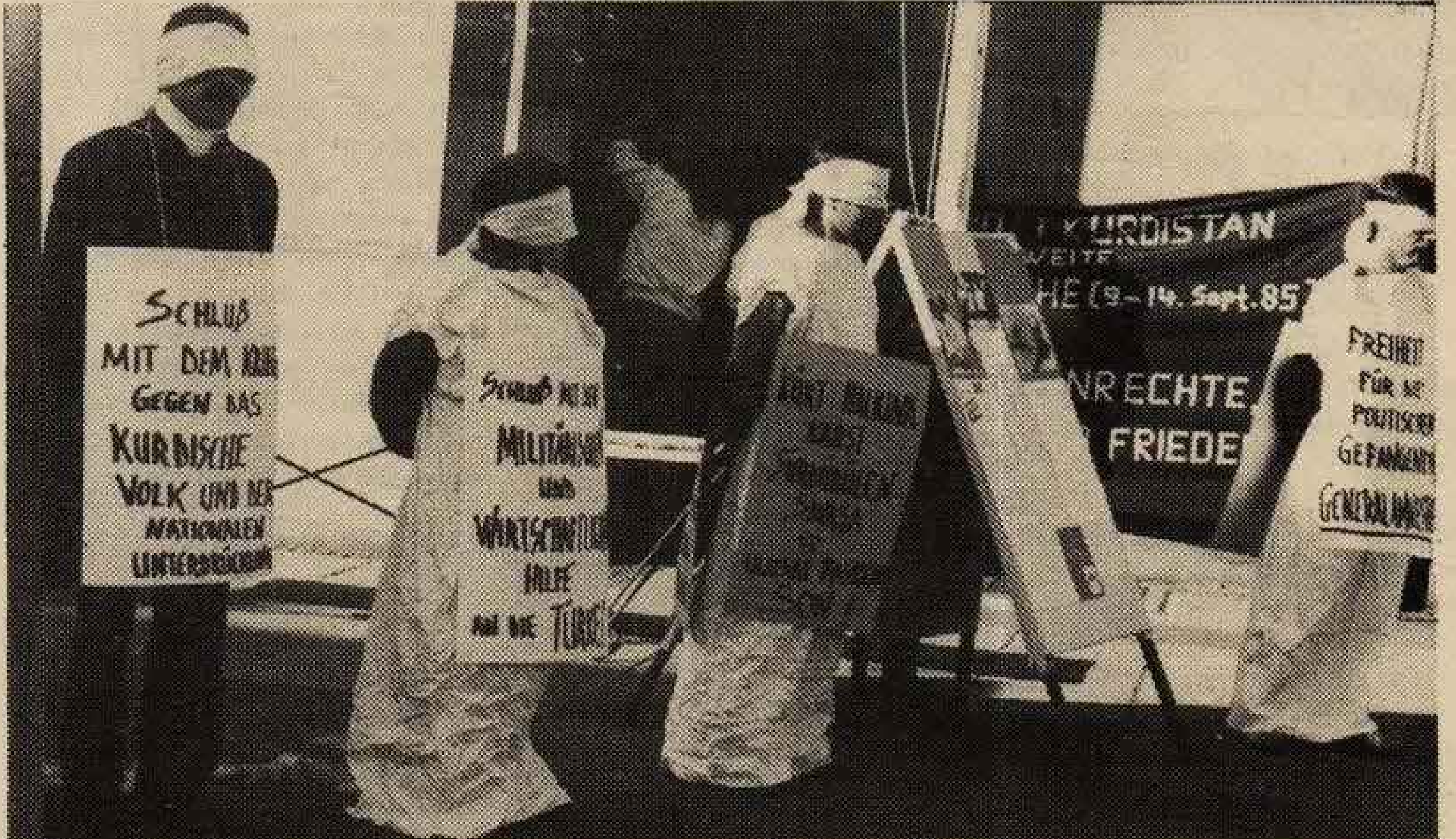
Danimarka'da 12 Eylül'ün 5. yılı nedeniyle Kopenhag kentinin en işlek yerlerinde üç gün süreyle bilgilendirme masaları açıldı. 13 Eylül günü meşaleli yürüyüş yapıldı. 14 Eylül günü Sol Birlik'in düzenlediği geceye 1000'in üzerinde Türkiyeli katıldı. Ayrıca aynı gün Danimarka'nın ikinci büyük kenti Arhus'ta yine Türkiyeliler tarafından bir gece düzenlendi.

Isviçre'de 7 örgüt ortaklaşa yürüyüş ve miting düzenlediler. Yaklaşık bin kişinin katıldığı mitingde, 12 Eylül'ün 5. yılında biraraya gelen değişik görüşlerden örgütler, Türkiye'de süren baskıları ve insanlık dışı uygulamaları protesto ettiler.

İsveç'te, Sol Birlik Isveç Komitesi imzalı bir afiş Türkiyelilerin oturduğu semtlerde yapıştırılırken, yine Sol Birlik Komitesi'nin yayınladığı bildiride Evren-Özal diktatörlüğünün **"demokrasiye geçiş"** yutturmacası açıklanarak tüm demokrat ve barışseverler Türkiye ve Türkiye Kürdistanı demokrasi güçleriyle dayanışmaya çağrıldı. 14 Eylül'de Stockholm'de Sol Birlik tarafından düzenlenen ve 200'ün üzerinde Türkiyelinin katıldığı gecede Evren-Özal diktatörlüğü protesto edildi.

Yunanistan'da, 9 örgütün ortaklaşa düzenledikleri faşist cuntayı protesto yürüyüş ve mitingi 12 Eylül günü yapıldı. Yunanistan Uluslararası Demokratik Dayanışma Komitesi Genel Sekreteri'nin de katıldığı yürüyüş Atina'nın Propileo meydanından başlayarak, faşist rejimi protesto eden bir yazının bırakıldığı Türkiye Büyükelçiliği önünde son buldu. Yürüyüşte 9 örgütün ortaklaşa hazırladıkları bildiri halka dağıtıldı.

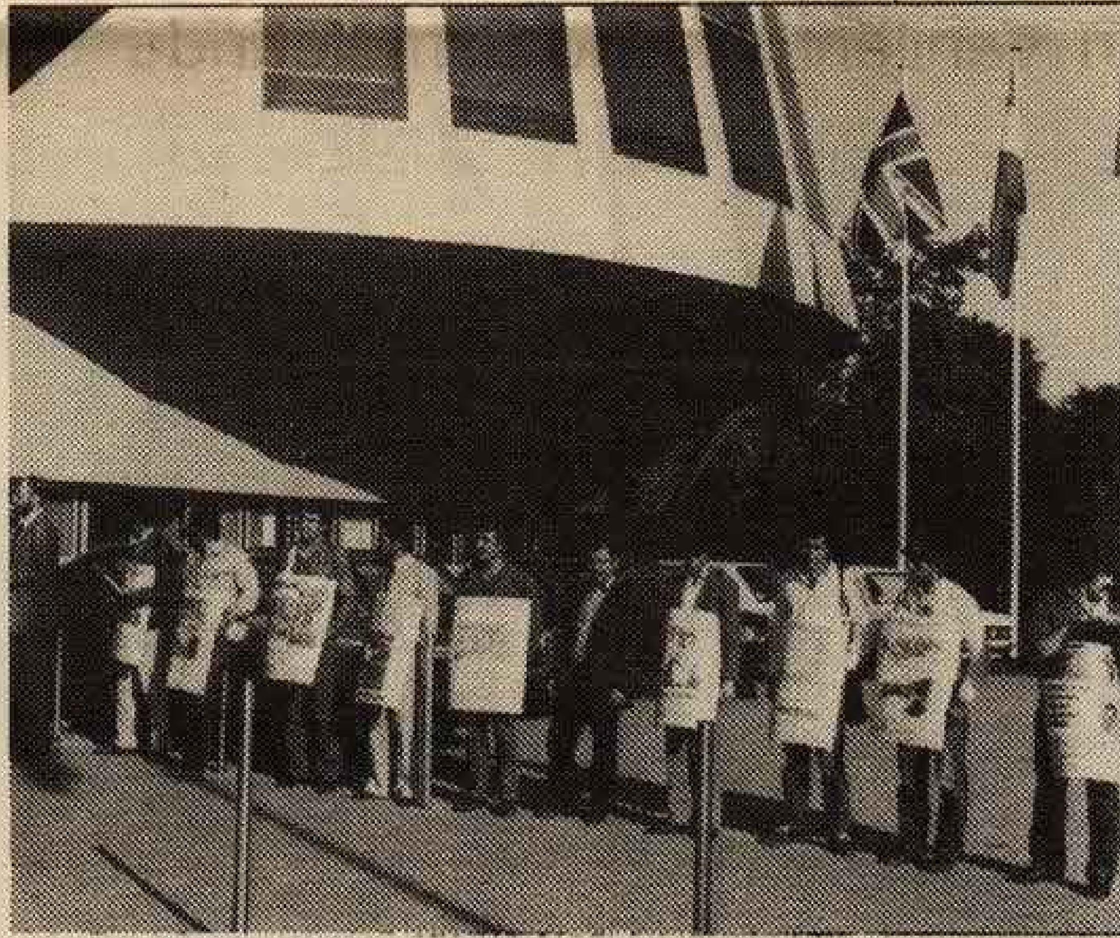
Avusturya'nın başkenti Viyana'da 12 Eylül darbesini ve faşist rejimi protesto amacıyla bir eylem haftası düzenlendi. 7 Eylül'de şehrin merkezinde Türkiye'deki idamların protesto edildiği gösteriyle başlayan eylem haftası boyunca, **"Türkiyeli Antifaşistler"** imzalı 5000 bildiri dağıtıldı. **"Türkiye'de Zindanlar Boşalsın"** yazılı 1000 adet afiş kentin çeşitli yerlerine yapıştırıldı. 12 Eylül akşamı yapılan meşaleli yürüyüşe, eylem birliği yapan örgütler ortak pankart altında, ortak sloganlarla birlikte yürüdüler. Yürüyüş sonundaki mitingde Avusturyalılar ve Türkiyeliler adına birer konuşma yapıldı.

Batı Berlin'de **"Demokratik Birlik Komitesi"**'nin düzenlediği eylem haftası boyunca açılan bilgilendirme masalarında kamuoyuna Evren-Özal diktatörlüğünün uygulamaları anlatılırken, halktan da imza toplandı. 11 Eylül günü yapılan basın toplantısında, GEW Batı Berlin Barış Koordinasyonu sözcüsü Dr. M. Venedey basına bilgi verdi. 12 Eylül günü Türkiye Konsolosluğu önünde Barış Derneği'ne özgürlük isteyen bildiri dağıtıldı. Demokratik Birlik Komitesi konsolosluğa bir protesto mektubu verdi.

Fransa'nın başkenti Paris'te 12 Eylül'ün 5. yılı 14 demokratik örgütün ortaklaşa düzenledikleri ve 7 Eylül'de gerçekleştirdikleri yürüyüşle protesto edildi. Sol Birlik Fransa Koordinasyon Komitesi yayınladığı bildiri ile bu yürüyüşü desteklediğini açıkladı. Göçmen emekçileri, demokratları, devrimcileri yürüyüşe katılmaya çağırdı. Sol Birlik'i destekleyen örgütler, yürüyüşe Sol Birlik pankartı altında katıldılar.

Sol Birlik Fransa Koordinasyon Komitesi 12 Eylül günü yaptığı basın açıklamasında, **"Generaller cuntası, güdümünde tuttuğu Özal hükümetiyle birlikte devlet aygıtını faşizmin gereklerine göre yeniden örgütlemiştir. Ülkenin azılı faşistleri, devlet aygıtının tüm kademelerinde yönetici ve yönlendirici görevlere atanmışlardır."** değerlendirmesini yaparak, çalışan milyonlarca emekçinin politik ve sosyal faaliyetleri son derece kısıtlanırken grev ve toplu sözleşme haklarının fiilen işlemez konuma sokulduğunu belirtti ve Türkiye'nin NATO üyesi, AET'nin sözleşmeli aday üyesi, Avrupa Konseyi üyesi, BM İnsan Hakları Sözleşmesinin ve Helsinki Sonuç Belgesi'nin imzacısı bir ülke olduğunu hatırlatarak, **"Batı ülkelerinde bu temel yükümlülüklere ters düşen davranışların, müsamaha ile karşılanması, Türkiye için ayrı bir standart kullanılmasının demokratik ilkelerle bağdaştırılması olanaksızdır."** dedi ve kamuoyunu, faşist diktatörlüğe karşı Türkiye ve Türkiye Kürdistanı demokrasi güçleriyle birlikte davranmaya çağırdı.

Avrupa Parlamentosu önünde protesto

Strasbourg'da Türkiye cuntasının 5. yılı ve Şili cuntasının 12. yılı 11 Eylül'de Avrupa Parlamentosu önünde Türkiyeli ve Şilili sol gruplar tarafından protesto edildi. Uyarı nöbeti boyunca dağıtılan bildiride, Türkiye'de sol partilerin ve demokratik örgütlerin yasaklı olduğu, idamların, işkencelerin devam ettiği, Kürt halkı üzerinde baskı ve katliamların sürdüğü açık lanarak, AET'nin Türkiye ile ilişkilerini sürdürmesinin koşulunun demokrasi olması gerektiği belirtildi.

Eylem birliği yapan örgütlerin oluşturduğu delegasyonu kabul eden Avrupa Bakanlar Kurulu dönem başkanı, AET'nin Türkiye'de insan haklarının çiğnendiğini bildiğini, bu nedenle imzalanan mali protokolu yaşama geçirmediklerini belirterek, 4. Mali Yardım Protokolunun insan hakları ve demokrasi konusunda garanti alınmadıkça imzalanamayacağını delegasyona açıkladı.

Birçok ülkenin değişik görüşten parlamenterleri uyarı nöbetini destekleyerek dayanışmalarını dile getirirken, Güney Afrika siyah halkının temsilcileri, **"Kalbimiz sadece Güney Afrika ile değil, Türkiye ve Şili halkıyla beraber çarpıyor"** diyerek dayanışmalarını ilettiler.

Avrupa Parlamentosu Siyasi Komisyonu kararları

Avrupa Parlamentosu Siyasi Komisyonu'nun 25 Eylül'de Belçika'nın başkenti Brüksel'de yapılan toplantısında Türkiye konusu tekrar gündeme geldi. Ingiliz İşçi Partisi milletvekili Richart Balfe'nin "Türkiye'deki İnsan Hakları ve Demokrasi" **konulu raporu, Federal Alman gerici milletvekillerinden Wenekind ve Lemmer'in karşı çıkmalarına rağmen, komünist ve sosyal demokrat grupların önerileriyle genişletilerek kabul edildi.**

Siyasi komisyon şu konularda karar aldı:

– Barış Derneği davasına son verilmesi,
– Sıkıyönetimin kaldırılması,
– İşkencelere son verilmesi,
Kürt ulusunun varlığının kabul edilmesi,
– Basın özgürlüğünün tanınması,
– Fikir ve düşünce özgürlüğünün tanınması.

Faşist cunta ve onun Batı'daki sahte dostları "Türkiye'de demokrasiye geçiliyor" dedikleri bir dönemde, böylesine bir kararın alınmış olması, hiç şüphesiz cuntanın ve dostlarının suratına indirilmiş bir şamardır. Böylelikle 5 yıldan beri Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda sürdürülen zorbalıklar bir kez daha teşhir edilmiş oldu.

Bonn basın toplantısı: "Türkiye'de İnsan Hakları ve Demokrasi"

Türkiye'de demokrasi yoktur

12 Eylül'ün 5. yılı dolarken F. Almanya' nın başkenti Bonn'da **"Türkiye'de insan hakları ve demokrasi"** konusunda bir basın toplantısı düzenlendi. Yüzü aşkın sendikacı, sanatçı, bilim adamı ve kiliseler tarafından desteklenen basın toplantısının çağrıcıları olan; René Böll, W. M. Catenhusen, Bernt Engelmann, Gisela Elsner, Prof. Dr. Iring Fetscher, Günter Grass, Dr. Detlef Hensche, Prof. Dr. Martin Hirsch, Petra Kelly, Prof. Dr. Erich Küchenhoff, Prof. Dr. K. Liebe-Harkort, Rolf Oetter, Jürgen Roth, Prof. Dr. Server Tanilli, Heinz O. Vetter, Günter Wallraff yaptıkları ortak duyuruda, **"Türkiye'de binlerce demokrat, sendikacı, aydın, sanatçı, bilim adamı eskiden olduğu gibi şimdi de baskı altındadır. Politik ve sendikal çalışmalarından ötürü senelerce cezaevlerinde kalanlar genel affın dışında bırakılmak isteniyor.**

Bu basın toplantısında bizler, insan haklarının Türkiye'de sürekli olarak çiğnendiğini duyuruyoruz" dediler.

Basın toplantısında, Türkiye'de davaların yukarıdan emirle sürdürüldüğünü, cezaevlerinde işkencelerin devam ettiğini örneklerle açıklayan konuşmacılar, doğuda Kürt halkı üzerinde yoğun baskı ve terörün sürdürüldüğünü belirterek Türkiye'de demokrasinin olduğuna inanmak mümkün değildir dediler.

Bilim ve Eğitim Sendikası (GEW) temsilcisi, DISK, Barış Derneği, Aydınlar Davası, TÖB-DER gibi davaların amacının sol muhalefeti yok etmek olduğunu belirtirken, DGB eski başkanı da açıklamasında, **"Türkiye demokrasiye geçmemiştir. Askeri mahkemelerde davalar, idam istemleri sürmektedir... Bunun için askeri mahkemelerde devam eden davalar durdurulmalı, genel af çıkarılmalıdır. Askeri mahkemelerden verilen idam kararlarının uygulanmasına izin verilmemelidir. Sendikal haklar Uluslararası Çalışma Örgütü ILO'nun ilkelerine uygun şekilde sağlanmalıdır."** diyerek özgürlükler ve demokrasi konusuna verdikleri önemi dikkat çekmiştir.

Bonn basın toplantısında **"Türkiye'deki rejim ve aydın düşmanlığı"** üzerine bir konuşma yapan Prof. Dr. Server Tanilli, konuşmasında özetle şu görüşlere yer verdi:

"Anayasalar, yalnız devleti örgütlemek ve organlarının yetkilerini belirlemek için değil, aynı zamanda **insan haklarını siyasal iktidara karşı koruyup, güvence altına almak** için ortaya çıkmışlardır. Hatta bu ikinci nokta, anayasaların doğuşunda birincisinden daha ağır basmıştır. Bir anayasa bunu yapmazsa, o ülkede gerçek anlamıyla bir anayasanın varlığından sözedilemez.

***

"1980 asker darbesinden sonra yapılan ve adına **'1982 Anayasası'** denilen metin ise, hem çağdaş Türkiye'de özgürlük ve demokrasi mücadelesinin kazandığı mevzileri yok sayan, hem de çağdaş Batılı anayasa ve özgürlük anlayışına sırtını çevirmiş bir metindir. Bu metinde, ... özgürlüklerin yalnız adı vardır; özgürlükler çağdaş anlayışın taşıdığı içeriklerden soyutlanmışlardır ve güvenceleri de yok edilmiştir. Düşünce özgürlüğünün ise, gerçek anlamıyla düşünce özgürlüğü ile uzaktan yakından bir ilgisi yoktur. Bu metin üzerinde **'Anayasa'** yazsa da, gerçek anlamıyla bir anayasa değil, olsa olsa bir zabıta talimatnamesi, bir kışla talimnamesidir.

Bir devlet ve toplum için de yüzkızartıcı bir belgedir.

Türkiye'de askeri rejim, icazetli seçim ve parlamentoyu göstererek, Türkiye'de demokrasiye dönüldüğü yalanını ilan edip durmaktadır. Türkiye'de demokrasiye dö; nülmediğinin başta gelen göstergelerinden biri, işte bu anayasa olduğu gibi, bu anayasa, bir demokrasiye gidişin karşısına dikilen baş engellerden de birisidir."

***

"Özetliyeyim: Türkiye'de rejimin bütün iddialarına karşın, ne kurum olarak, ne uygulama olarak demokrasi yoktur; insan hakları ise bugün de ayaklar altındadır. Türkiye'de aydınlar, demokrasi ve insan hakları adına, bugün çetin bir mücadele veriyorlar ülkelerinde. Batılı aydınlar, bu mücadelede Türkiyeli aydınların yanında olmak zorundadırlar; çünkü onlar unutmamalıdırlar ki, Türkiye'de çiğnenen değerler, aynı zamanda kendi değerleridir de."

Silahlanma yarışının durdurulmasında ısrar ediyoruz

ABD'nin haftalık TIME dergisi geçen ay Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov ile yaptığı geniş bir mülakatı yayınladı. Biri yazılı sorulara yazılı cevaplar, diğeri iki saat süren karşılıklı sohbetten oluşan mülakattan bazı özet bölümler yayınlıyoruz.

SORU: Bu dönemde ABD-Sovyet ilişkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu ilişkiyi belirleyen en önemli olaylar hangileri?

CEVAP: Gerçeği dosdoğru görmeliyiz. Cenevre'de başlayan görüşmelere ve bir zirve toplantısı konusunda anlaşmaya rağmen iki ülke arasında ilişkiler kötüleşmekte devam ediyor, silahlanma yarışı hızlanıyor ve savaş tehlikesi azalmıyor. Sorun ne? Neden oluyor bütün bunlar? Bu kritik durumda Moskova ABD üzerine açıklamalarında ihtiyatlı bir dil kullanmaya çalışmaktadır. Anti-Amerikan kampanyalara girişmemektedir. Ülkeniz hakkında nefret duyguları körüklememektedir. Siyasi ilişkilerin sertleştiği zamanlarda dahi biz Sovyet halkının Amerikan halkına duyduğu geleneksel saygıya halel gelmemesine çok önem vermekteyiz. Benim görebildiğim kadarı, Amerikan halkı da Sovyet halkına aynı duyguyla yaklaşmaktadır.

Silahsızlanma görüşmelerine yeniden başlandığı ve altı yıldır ilk kez yapılacak bir zirve görüşmesi için hazırlıkların sürdüğü bir sırada, bizim fasit daireyi kırıp silahların sınırlandırılması sürecini çıkmazdan kurtarmaya ısrarla çaba harcamamız kötü bir şey mi? Nükleer denemelerimizi askıya alma kararımızın ve ABD'ye buna katılmasını, nükleer denemeleri hepten yasaklamak için görüşmelere yeniden oturmasını önermemizin, barış içinde işbirliği ve uzayda silahlanma yarışının önlenmesi önerilerimizin hedefi tam da budur.

ABD yönetimi maalesef başka bir yol tuttu. Bizim moratoryumumuza alelacele yeni bir dizi nükleer deneme ile karşılık verdi. Barışçı bir uzayla ilgili önerilerimize karşılık olarak anti-uydu silahların ilk denemelerine girişme kararını açıkladı. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi Sovyetler Birliği'ne karşı yeni bir "nefret kampanyası" açtı.

Sovyet-Amerikan ilişkilerini belirleyen en önemli etkenin ne olduğunu soruyorsunuz. En önemli etken, bence, biz istesek de istemesek de ancak birlikte hayatta kalabileceğimiz ya da birlikte mahvolacağımızdır.

SORU: Sovyet ekonomisini geliştirmek için bir hayli adım attınız. Bunlara ilaveten ne gibi adımların atılmasını öngörüyorsunuz? Sovyet ekonomisinin başlıca problemleri nelerdir?

CEVAP: Sovyetler Birliği'nin faşist işgalin neden olduğu yıkıntıları yeniden onarmak için 50 ya da 100 yıla ihtiyacı olduğu, Batı'da defalarca yazıldı. Sovyet insanları çok kısa bir zaman içerisinde ekonomiyi yeniden inşa ederek, âdeta imkânsız olanı başardılar. Fakat geçmişte, gerçeklik olarak kalır: Savaşlar ve yeniden inşa dönemleri, devrimden sonra hemen hemen yirmi yılımızı, hatta daha fazlasını alıp gitti.

Bu karmaşık şartlar altında, sistemimizin potansiyelini değerlendirerek Sovyetler Birliği'ni dünyanın dev bir ekonomik gücü haline dönüştürmeyi başardık. Bu, sosyalizmin gücünü ve son derece büyük olanaklara sahip olduğunu gösteriyor.

Öte yandan, eksiklerimizden ve kusurlarımızdan kaynaklanan başka türden zorluklarımız da var. Bu konuda açık konuşuyoruz. Her zaman iyi çalışmıyoruz ve ekonomimizi, modern ekonominin taleplerine ve muazzam olanaklarımızın sunduklarına uygun şekilde yönlendirmeyi hâlâ öğrenemedik:Hammadde kaynakları ve kalifiye işgücü; yüksek gelişkinlikte bir bilim, özellikle de temel araştırma; rıza gösterme ve şimdi gördüğümüz gibi, insanların daha iyi, daha yüksek kalitede ve verimlilikte çalışmaya hazır olmaları ve arzu duymaları.

Dönem, durumun kesinlikle iyileştirilmesini emrediyor. Sosyo-ekonomik gelişimin hızlandırılması düşüncesi tamamen buradan doğdu. Bu bizim için bugün, en önemli, en önde gelen görevdir...

Sovyetler Birliği ekonomisindeki hangi değişikliklerin yarar sağlayacağını soruyorsunuz. Herşeyden önce, ekonomik olmaktan çok politik olmasına rağmen, silahlanmanın durdurulması. Bugün savunma için harcadığımız her Rubleyi sivil ve barışçı ihtiyaçlarımıza ayırmayı tercih ederdik. Ve anladığım kadarıyla sizin de ABD'de, şu anda silah üretiminin yuttuğu paraları verebileceğiniz şeyler var. Bütçe açığından ve devlet borçlanmasından kaynaklanan sorunları kasdetmiyorum. Başka ülkelerin sorunları da düşünülmelidir. Biz aynı zamanda ahlaki olmadığından, yüzmilyonlarca insan açlıktan ıstırap çekerken, hiç gereği olmadığı halde yüzlerce milyarın insanları yok edecek araçların yaratılması amacıyla israf edilmesinden hareketle, silahlanma yarışının durdurulmasında ısrar ediyoruz. Hiçbirimizin mevcut durumu görmemezlikten gelmeye hakkı yoktur....

SORU: Sovyetler Birliği ABD'de geliştirilen ileri teknolojiden yararlanmak için büyük gayret sarfediyor. Buna Sovyetler Birliği'nin ne ölçüde ve en çok hangi amaçla ihtiyacı var? Eğer ABD imkanlarını daha çok açmazsa, bu ileri teknolojiyi nerden elde etmeyi düşünüyorsunuz?

CEVAP: Sorunuzu soruş biçiminiz bile ilginç. Bugün ileri teknolojiye ulaşmak için özel gayret sarfetmeyen mi var? Herkes istiyor bunu, ABD dahil. Hattâ, en başta ABD. ABD'nin kendi belli yöntemleri var bu alanda. Beyin göçü, meselâ. Yalnız Batı Avrupa'dan da değil, gelişmekte olan ülkelerden de. Ya da çok-uluslu şirketlerin faaliyetleri. Onlar da yerel şubeleri aracılığıyla başka ülkelerin bilimsel ve teknolojik başarılarına el koyuyorlar.

Sovyetler Birliği'ne gelince, Sovyetler Birliği'nin ABD teknolojisi için yanıp tutuştuğunu sananlar, Sovyetler Birliği'ni hiç tanımayanlardır. SSCB Devrimden sonra teknolojik bağımsızlığını elde etti. Çok uzun süredir de büyük bir bilimsel ve teknolojik güç olarak kendini kabul ettirmiştir. Bu sayede uzaya ilk biz çıktık ve büyük çapta uzay araştırmalarına giriştik. Güvenilir bir savunma potansiyeline eriştik. Ülkenin üretici güçlerini başarıyla geliştirdik. Hem şunu da söyleyeyim: ABD'nin muhakeme tarzında tam bir çelişki var. Askeri harcamaları artırmaya gerekçe olarak hep Sovyetler Birliği'nin teknoloji alanındaki muazzam başarılarına işaret ediyorlar. Ama sonra da, bize karşı yasaklayıcı önlemler almak sözkonusu olduğunda, bizi geri kalmış bir köylüler ülkesi olarak gösteriyorlar, bizimle ticari ilişkilere girmenin ve işbirliğinin "ulusal güvenliğe" zarar vereceğini ileri sürüyorlar. Hangisi doğru?

1970'lerde ülkelerimiz arasında enerji alanında (nükleer dahil), kimya, uzay, kardioloji vb. araştırmalarında oldukça gelişkin işbirliği olmuştur. Bundan karşılıklı yararlanılmıştır. ABD'li bilim adamları bunun pekâlâ farkındalar. Bu işbirliği artık yok. Olmadığına üzülüyoruz, fakat bu bizim için hiç de bir ölüm kalım meselesi değil. Çünkü bizim birinci sınıf bilim adamlarımız var ve bilimsel-teknolojik başarılar alanı da hiç de ABD'nin tekelinde değil.

SORU: Siz, Sovyet toplumunda çok derin değişiklikleri başlattınız. Bu süreçte çok sayıda yetkili değiştirildi ve bu devam edecek. Söyler misiniz, insanlar sizden korkuyorlar mı?

CEVAP: Zannetmiyorum. Bugün ülkemizde olanları, yalnız başıma ben düşünmedim. Bu tüm yönetimimizin ortak düşüncesini yansıtıyor. Doğru yaptığımızdan eminiz. Bu sorunlar olgunlaşmıştı ve çözülmeleri gerekiyordu. İnsanlarla yaptığımız görüşmelerden çıkardığımız en önemli sonuç, tekliflerimizin ve pratik adımlarımızın içtenlikle destek bulduğudur. Dahası hem Parti'de hem de halk arasında daha hızlı bir tempoyla hareket etme isteği görülüyor. Cesaret ve kararlılığın, fakat aynı zamanda ihtiyatın gerekli olduğu görüşündeyiz. Bundan böyle de halkımıza karşı yüksek bir sorumluluk ruhuyla davranacağız. İnsanlarımız bizden sabırlı, söylenenler ve yapılanlar arasında uçurum olmayan politikalar bekliyor. Bu anlamda çok sıkı kontrol ediliyoruz. Ve şimdi herkesin gözü önünde yaptığımız şeyler, demokrasimizi daha güçlü şekilde göstermektedir. İnsanların korktuğu asla söylenemez, aksine onlar davranışlarımızı selamlıyorlar.

Fakat herşeyi tozpembe göstermeye çalıştığımı düşünmenizi istemiyorum. Bu sürecin tüm insanları, kadroları ve çalışma metodlarını etkilemesi normaldir. Ve bazı kadroların değiştirilmiş olması, herhangi bir olağanüstü durumda olduğumuz anlamına gelmez. Bu doğal bir süreçtir. Eğer bu süreç durursa, işte o zaman kötü olur.

Burada şu ya da bu kadro gruplarının, bizim şimdi çözdüğümüz bazı sorunlar etrafında yürüttüğü herhangi bir politik mücadele sözkonusu değildir. Hem birlik cumhuriyetlerindeki ve bölgelerdeki yoldaşların, hem de tek tek her iş kollektifindeki yoldaşların, yani her yerde herkesin kendini değiştirmesi gerektiğini düşünüyoruz. Doğaldır ki, bu Parti'nin büyük çabalarını gerekli kılıyor. Çünkü takip ettiğimiz doğrultu, olgunlaşan ihtiyaçları yansıtmakta ve halkımız tarafından kesinlikle desteklenmektedir. Bu bize, doğru davrandığımız konusunda güven veriyor.

Son olarak, tüm konuşmamızın en önemli yanı olarak bakılabilecek bir düşüncemi daha belirtmek istiyorum. Haklı olarak dış politikanın, iç politikanın bir devamı olduğu söylenmiştir. Eğer böyleyse, şunu düşünmenizi rica ediyorum: Eğer biz önümüze uzun zamandır dahili karakterde muazzam planlar koymuşsak, hangi dış şartların oluşmasına ilgi duyuyor olabiliriz? Cevabı size bırakıyorum.

23 Ekim: Dış Borçlara Karşı Eylem Günü

Ağustos ayının ilk haftasında Havana'da toplanan Latin Amerika ve Karayipler Dış Borçlar Uluslararası Konferansı'nın çarpıcı sonucu tek cümleyle özetlenebilir: Borçlular, **"borçlarını"** ödemeyecek.

Gerçekte bu, borcun ödenmemesi değil, alacağa sahip çıkılmasıdır. Latin Amerika ülkeleri yalnızca 1984'te toplam 70 milyar dolarlık ekonomik kaynaklarını ABD başta olmak üzere **"alacaklılarına"** akıtmışlar ve karşılığında **hiçbir** şey alamamışlardır. Bu 70 milyarın 37 milyar doları dış borç faizleri ve kârlarına gitmiş, 20 milyar doları ise Latin Amerika ülkelerinin dış ticarette karşı karşıya oldukları haksız ilişkiler sonucu ürünlerinin son derece ucuza kapatılmasıyla kaybedilmiştir.

Daha 20-25 yıl önce hemen hiç yok denilecek kadar az olan dış borç yükü bugün Latin Amerika ve Karayip ülkelerinin sırtında 360 milyar dolarlık ağır bir karabasandır. Bu dış borcun faizi ise Latin Amerika ülkelerini tam bir kuşatma altında tutmaktadır. ABD'nin izlediği faiz politikası doların yerel para birimleri karşısında sürekli yükselişiyle Latin Amerika ülkelerinin ödemek zorunda kaldığı dış borç faizi başa çıkılmaz bir tırmanma göstermiştir. Öyle ki, yalnızca dış borç faizini ödeyebilmek için Bolivya ihracat gelirlerinin yüzde 57'sini, Arjantin yüzde 52'sini... vb. sarfetmektedirler.

Bu dış borç yükünün yol açtığı sosyal ve ekonomik sonuçlara göz atıldığında, Latin Amerika ülkelerinin nasıl bir açmazla karşı karşıya olduğu görülmektedir. Ekonomik kaynaklarını, ihracat gelirlerini, dış borç faizlerini ödemek üzere -borcun kendisi değil, faizinden söz ediyoruz- seferber etmek zorunda bırakılan kıta ülkelerinde toplam 400 milyona yakın insanın yüzde 70'i açlık sınırında ya da bu sınırın da altında yaşayabilmektedir, daha doğrusu varlığını sürdürmeye çalışmaktadır. Kıtada toplam açık ve gizli işsiz sayısı 110 milyonu bulmuştur. Enflasyon oranı Bolivya'da yüzde 2300, Arjantin'de yüzde 675, Brezilya'da yüzde 195... vb. gibi kolayca somutlanamayacak bir tablo çizmektedir. Bu sayıların ete kemiğe bürünmesi inanılmaz bir yoksulluk, sefalet ve insanın tüketilmesidir.

Latin Amerika ve Karayipler halklarının faizini dahi bu kadar ağır bir bedelle ödedikleri dış borçlarla ne yapılmaktadır? Dış borcun çok büyük bir bölümü silahlanmaya gitmektedir. Yani emperyalizm bir taşla birden çok fazla kuş vurmaktadır. Ikinci olarak **"dış borç"** kendisini fazlasıyla ödetmektedir, nitekim artık dış borçlanmaya bağımlı hale getirilen işletmelerden her yıl milyarlarca dolar, kâr payı ve faiz adı altında **"borcu"** verene geri dönmektedir. Kısaca, dış borç ve yabancı sermaye getirdiğinden çok fazlasını hem de çok kısa sürede geri götürmektedir. Birleşmiş Milletler Latin Amerika Ekonomik Komisyonu bu durumu şöyle açıklamaktadır: **"Latin Amerika, ihracat fiyatlarını düşürerek ve aldığı kredilerin faizinin yükseltilmesini kabul ederek, sanayileşmiş ülkelerin ekonomik problemlerinin çözümüne yardım etmiştir."**

Bugün varılan koşullarda, durum, Dış Borçlar Konferansı'nda şöyle özetlenmiştir: Latin Amerika ülkeleri bugün **"isteseler"** de dış borçlarını ödeyebilecek durumda değildirler. **"Alacaklılar"**la dış borç ve faizi ödemeleri yerine, her iki tarafın da ekonomisine katkıda bulunacak bir uluslararası ticaret gerçekleştirilmelidir. Ve nihayet, alacaklılar, Latin Amerika ülkelerinin özel bankalara olan borçlarına devlet olarak kefil olabilirler. Bu borcun faizinin ödenmesi ise askeri harcamalardan yapılacak kısıntıyla yapılabilir.

Görüldüğü gibi bunlar ABD başta olmak üzere Latin Amerika ülkelerinin alacaklılarının yanaşacakları koşullar değildir. Ancak Latin Amerika için pek fazla seçim şansı da yoktur. Konferans'ta konuşan Fidel Castro'nun deyişiyle **"ya borçların üstüne bir çizgi çekilecektir, ya da Latin Amerika'daki demokratik süreçlerin."** Konferans'ta **Eylem Günü** olarak kabul edilen 23 Ekim Latin Amerika haklarının anti-emperyalist mücadelesinde kuşkusuz yeni bir adım olacaktır.

Nikaragua ABD'yi "Uluslararası Mahkemeye" verdi

Kanlı Somoza diktatörlüğüne sonuna kadar siyasi, ekonomik ve askeri destek veren ABD emperyalizmi, diktatörlüğün ömrünü uzatamadı; genç Sandinistler halk kitlelerinin desteğini alarak iktidarı ele geçirdiler. Bu sefer daha ilk günden itibaren yeni iktidarda kendisine yandaş arayan ABD, bu arayışında da başarılı olamadı. Onun için kayıtsız, şartsız iktidar karşıtı güçleri **(Kontralar)**, yani karşı devrimcileri desteklemek kalıyordu geriye. Öyle ya nereden çıkmıştı **"arka bahçe"** de bu **"yaban otu"**. Latin Amerika'da bir diken olan Küba yetmiyor muydu ki, bir de bu Sandinistler çıktı ortaya!

Diğer Latin Amerika ülkeleri için de **"kötü"** bir örnek olan bu yönetim, her ne pahasına olursa olsun, mutlaka devrilmeliydi. Bunun için ekonomik ambargo uygulandı, kıyılar mayınlandı, her türlü kışkırtma eylemi düzenlendi. Ama olmadı... Halk kitleleri Sandinistlerin yanındaydı ve ABD başarıya ulaşamıyordu bir türlü.

Öte yandan ABD Ulusal Güvenlik Konseyi (NSC)'nde hazırlanan bir plan Ocak 1981'de Reagan tarafından kabul edilmişti. Bu plan, açık bir şekilde Nikaragua'nın işgalini içeriyordu. Tabii bu plan da Şili de olduğu gibi CIA eliyle hayata geçirilecekti. En kötü ihtimalle, şayet plan başarıya ulaşmazsa, başka tedbirler de düşünmüştü bu arada CIA. Nikaragua'ya komşu iki ülke Kosta-Rika ve Honduras'ta ülkeye yönelik yıkıcı çalışmalar bunlardan bazılarıydı. Zaten karşı-devrimci kontraların karargahları da Honduras'ta değil miydi?

Işte tüm bu iğrenç oyunlara rağmen Sandinist yönetim, 7 yılını doldurdu. Ve geçtiğimiz günlerde aynı yönetim ABD'yi Uluslararası Lahey Adalet divanına şikayet etti. Adalet divanında görülen davanın tanıklarından biri de 1981-1983 yıllarında CIA'nın Orta Amerika uzmanlarından olup Nikaragua ile ilgilenen Dr. David C. Macmicheal'di. David Macmicheal verdiği ifadede, 1981 yılında CIA tarafından Sandinistleri devirmek için bir planın yapıldığını (yukarıda bahsedilen plan) söyledi.

Davit Macmicheal, konuşmasına şöyle devam ediyor:

"Sandinist devrimin ABD için bir tehlike olduğu iddiasıyla, CIA yeni bir plan geliştirdi. Bu plan gereği Nikaragua'ya komşu olan devletlerde 1500 kişilik bir grup oluşturuldu ve bu 1500 kişi, içerdeki karşıdevrimcilerle birlikte iktidarı devireceklerdi.

Kontralar, Sandinistler ile savaşta onları provakasyona getirip komşu ülkelere çekecekler. Böylelikle ABD'ye de Nikaragua'yı işgal gerekçesi doğmuş olacak."

Evet... ABD emperyalistlerinin burunlarının dibinde biten bu **"diken"**i ortadan kaldırmak için neler yaptığı böylece eski bir CIA görevlisi tarafından da açıklanıyor.

Yine aynı mahkemede, eskiden karşı-devrimcilerle birlkte olan Edgar Chamorro da, Sandinist karşıtı eylemcilerin taktiklerini CIA'dan aldıklarını açıkladı.

Nikaragua yönetimi, ABD eski başkanlarından Jimmy Carter'ın da Uluslararası Lahey Adalet Divanı'nda kendi lehlerine tanıklık yapması talebinde bulundu.

Ruhi Su'nun cenaze töreninde yığınlar faşizme boyun eğmedi

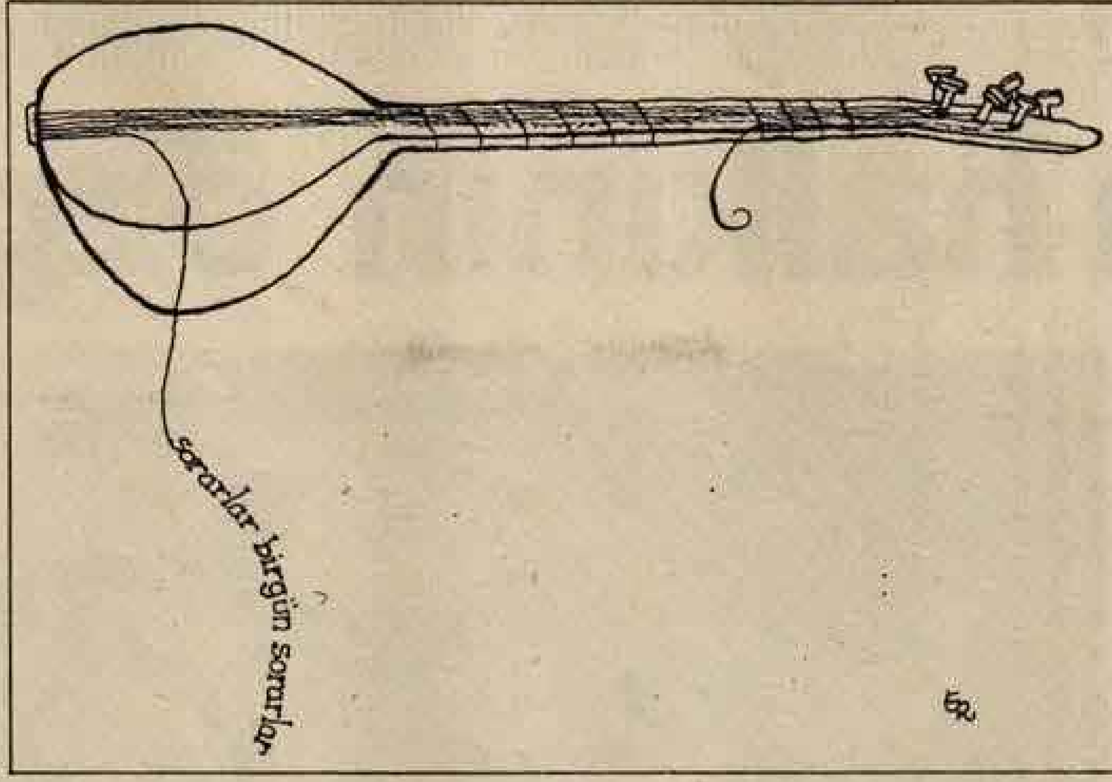
Baştarafı 1. sayfada

sulluk içinde geçirdi. Bir süre Halıcıoğlu Askeri Lisesi'nde ve Adana Lisesi'nde okuduktan sonra, ortaöğrenimini Ankara Müzik Öğretmen Okulu'nda, yüksek öğrenimini de Ankara Devlet Konservatuvarı Opera Yüksek Bölümü'nde bitiren Ruhi Su, 1942 yılında Devlet Operası'na girdi. Birçok ünlü operalarda görev alan sanatçı, 1952 yılında buradan ayrılmak zorunda kaldı. Ve Ruhi Su aynı yıl zamanın gerici iktidarının azgın saldırıyla başlattığı antikomünist kampanyadan çok sayıda ilerici, devrimci gibi nasibini aldı ve tutuklandı. 5 yıl, hapis ve 20 ay gözetim **"cezası"**na çarptırılan sanatçı, hapisten çıktıktan sonra, çeşitli yerlerde türkü söyleyip yaşamını sürdürdü.

Daha sonraları halk türküleri üzerine çalışmalara başlayan Ruhi Su, binlerce türkü derlerdi; Pir Sultan Abdal, Karacaoğlan, Köroğlu, Dadaloğlu ve Nazım Hikmet'in birçok şiirlerini besteledi. Sonradan kurduğu **"Dostlar Korosu"** ile çalışmalarını ileriye götüren sanatçı, Türk Halk Müziği'ne yeni bir yorum getirdi.

F. Almanya, Bulgaristan, Hollanda ve İsveç'te davetli olarak gidip konserler veren sanatçının, bugüne kadar birçok uzunçaları yayınlandı: Seferberlik Türküleri (1970), Kuvayi Milliye Destanı (1974) Şiirler, Türküler (1975), Köroğlu (1976), El Kapıları (1977), Sabahın Sahibi Var (1979), Semahlar (1979), ve Çocuklar, Gözler, Balıklar (1980).

Sanatçı ile yapılmış söyleşiler, yazılmış şiirler, kendi şiirleri, türkü sözleri ve marşları, **"Ezgili Yürek"** adı altında kitap olarak yayınlandı.

Annem beni yetiştirdi
Halkı uyandır dedi
Halk olmadan bir şey olmaz
Halkı uyandır dedi

Bu kavga halkın kavgası
Halkı uyandır dedi
Yoksul halkı, emekçiyi
Kaldır uyandır dedi

Halklarımızın kalbinde, bilincinde ve mücadelesinde yaşayacak olan Ruhi Su ve daha niceleri, sağlıklarında gerici, faşist güçlerin korkulu rüyaları oldular; ölümlerinden sonra da yapıtları, onların ve destekçileri emperyalist güçlerin rüyalarını kaçırmaya devam edecektir...

Generallerin korkusu

12 Eylül 1980'den sonra günümüze, Türkiye'de başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilere, aydınlara, demokratlara, yurtseverlere, ilericilere, barış güçlerine, kısaca kendi yapısına ve mantığına karşı olan herkese ve her kuruluşa zulümünü esirgemeyen generaller ve ABD destekli hükümetleri, kendine muhalif, 12 Eylül mantığına karşı tüm güçlere yaptırımlarını amansızca sürdürmekte devam ediyor.

12 Eylül askersel devirmesinden daha düne kadar uygulamalarını avuçlarını ovuşturarak sürdüren kan emici sermayedarlar ve onların politik güçleri, Sol Birlik'in kurulmasıyla kafalarını kaşımaya başlamışlardır herhalde.

Ancak Sol Birlik ve ona omuz veren güçler, programını hayata geçirebildiği, kitleleri kendi davasına sahip çıkarabildiği ve politik olarak yönlendirici olabildiği ölçüde başarılı olacaktır. Ve bugün sadece kafalarını kaşımaya başlayan tekeller ve sözcüleri bu başarı karşısında korku nübetlerine tutulacaktır.

Sol Birlik bugün, faşist Evren cuntasının ekonomik ve politik yaptırımlarıyla karşı karşıya bıraktığı Türkiye halklarından sorumludur, gün be gün maddi manevi işkenceyle ezilen Kürdistan halklarından sorumludur. Sol Birlik bugün, cezaevlerinde yurtseverlerimizin geçmeyen günlerinden, yurtdışına çıkmak zorunda kalmış politik mültecilerin vatan hasretinden, ağır baskı altındaki aydınlarımızın geleceğinden sorumludur. Kısaca Sol Birlik bugün Türkiye'de demokrasinin yeşermesinden, barışçı, savaşsız sömürüsüz aydınlık yarınlardan sorumludur.

Sorumluluklarımız çoktur. Ancak geleceğe ve Sol Birlik'e güvenimiz tamdır. Bu bağlamda Sol Birlik'i ve onun yayın organını coşkuyla selamlıyoruz.

H. Candaroğlu/Batı Berlin

Zindanlar halklarımızın mücadelesiyle boşalacaktır

Baştarafı 1. sayfada

Zaten çok önceden Evren-Özal çetesi tarafından vurguncular için **"imar affı"**, **"Babalar"** ve hayali ihracatçılar için af çıkartılmıştı. Daha sonra da ihanetçiler için **"pişmanlık affı"** çıkartıldı. **"Demokrasiye geçiş"** masallarının son perdesini **"af"** ile kapamayı düşünen Evren-Ozal çetesi, bir yandan içerde af isteyen yığınları yatıştırabileceğini, diğer yandan da yurt dışında **"geniş kapsamlı af"** için kendisini zorlayan demokratik çevreleri susturabileceğini umut ediyor.

"Geniş kapsamlı af" isteminin yoğunlaşması ve burjuva partileri ile kukla parlamentoyu da tartışmaların içine çekmesi üzerine, faşist Evren, **"meclis"**in açılışında yaptığı konuşmada tehditler savurdu. Politik tutukluları da kapsayan **"geniş kapsamlı affa"** karşı olduğunu, meclisten çıksa bile, onu iptal etmek için halkoyuna başvuracağını söyledi.

Bu **"tehditler"**in ardından, Evren ile görüşen Özal, **"af"** tasarısını tümüyle geri alabileceklerini söyledi. Gelinen noktada bay Özal da böylesine düzmece bir afla kimseyi aldatamayacaklarını görmekte ve bundan dolayı da **"aftan vazgeçebiliriz"** diyebilmektedir.

Evren-Özal çetesinin **"geniş kapsamlı af"** için düşünceleri bunlarken, HP ve SODEP'in ortaklaşa oluşturdukları **"af"** önerisi de, anayasanın kapsam dışı bıraktığı **"suçlar"** için **"erteleme"** formülü getiriyor. Bu tasarıya göre, TCK'nın 141, 142, 163 ve 168. maddeleri kapsamına giren **"suçlar"** bir defaya mahsus olarak ertelenecek; böylelikle ilerici, yurtsever, devrimci insanlar da **"af"**tan yararlanabilecekler. Tabii sadece bununla kalmıyor... Bu **"suçlar"**ı ertelenenler, 5 yıl içinde yeniden aynı **"suçlar"**ı işlerlerse, tekrar cezaevine gönderilecekler ve eski cezalarını yenisiyle birlikte çekecekler.

Öte yandan yine HP ile SODEP'in tasarısına göre, TCK'nın 146, 125 ve 149. maddelerine göre **"suç"** işlemiş olanların **"cezaları"** bir sefere mahsus olmak üzere infaz edilmeyecek. Böylelikle **"toplumun yaraları sarılacak, milli birlik ve beraberlik yeniden tesis edilmiş olacak"**... Bunun Türk ve Kürt ilerici, yurtsever çevreleri açısından ne anlama geldiği açık: 12 Eylül devlet terörü ile zindanlara doldurulmuş onbinlerce insanımız, faşist katillerle aynı kefeye konarak **"af"** edilecekler. Diğer taraftan HP ve SODEP çevreleri; **"bölücülük suç"**u işlemiş olanlarla, **"silaha sarılmış"** olanları af dışında tuttuklarını her fırsatta tekrarlıyor ve böylece malum **"etkin"** çevreleri, faşist çarkın en azgınlarını daha fazla kızdırmamaya çabalıyorlar. Sözde **"Batılı ölçüde"** demokrasi savunucusu gazeteler, köşe yazarları da **"bölücüler"**in, yani Kürt yurtseverlerinin **"af"**edilmemesi çabalarını **"candan"** onaylayarak aynı koroya katılıyorlar. Ne ala demokrasi savunuculuğu!

12 Eylül öncesi durumun baş sorumluları, beş yıl içinde tek tek bırakıldılar. Son olarak da Türkeş de **"özgürlüğü"**ne kavuşturuldu ve şimdi rahat rahat konuşuyor. İçerde kalan faşistler için ise zaten af çıkarılıyor. Bu faşist katiller **"kader kurbanları"** sayılıp özgür olacaklar. Ama DİSK ve Barış Derneği davasından yargılananlar, yazarlar, öğretmenler, sol partilerin yöneticisi, üyesi, sempatizanı olanlar veya bununla suçlananlar, onbinlerce emekçi, genç ve aydın ise zindanlarda tutulmaya devam edecekler.

Görülüyor ki Evren-Özal zorbaları bir kez daha halka yalan söylüyor. Sözde af tasarısı ile bir kez daha ilerici, devrimci düşünceye, insanlara baş düşman olduklarını dile getirdiler. Faşist rejimin bu baş sorumlularından elbette başka bir şey beklemek hayal olur. Zindanların boşalması Evren-Özal çetesinin isteğiyle olmayacaktır.

Politik tutukluların özgürlüğe kavuşması, en başta halklarımızın mücadelesiyle olacaktır. Politik tutuklulara özgürlük istemini yığınlara maletmeliyiz. Ve bu mücadeleyi faşist rejime karşı genel mücadeleye bağlamalıyız.

Halklarımızın yiğit evlatlarına, Türk ve Kürt yurtseverlerine, devrimci ve demokratlara, sendikacılara, barış taraftarlarına özgürlük için mücadeleyi yükseltelim. Faşist rejim kalıcı değildir ve bir gün yıkılacaktır. O günler uzak değildir. O gün geldiğinde, halklarımız zorbaları, halk düşmanlarını affedecek mi?

Evren'in sopası altında demokrasi olmaz

Baştarafı 1. sayfada

ki mızrak çuvala sığacak cinsten değil. Ülkeyi süngü ve postal gücüyle yönetmeyi seçmiş olan faşist general, halka özgürlük tanımaya niyetli değil. O, taşıdığı militarist kafayla kitleleri hor görüyor, koyun misali güdülecek bir er ve erbaşlar yığını sayıyor. Onların düşünmesine ve konuşmasına gerek yok; komutan Evren, onlar yerine hem düşünecek, hem konuşacak!

Diğer yandan, faşist rejimin şefi, bu sözlerle, yıllardır kitlelerin beynini yıkamak için sürdürdüğü yalan ve demagojinin yeni bir örneğini veriyor. 12 Eylül öncesi terör "konuşan Türkiye mantığı"nın bir sonucu mu idi? Suç, çeşitli kısıtlamalar altında da olsa temel hak ve özgürlüklerde miydi? Tam tersine!..

Tarih, her yerde ve her zaman, ilkönce baskıya, teröre, zora başvuranların sömürücüler olduğunu binlerce kez kanıtlamıştır ve Türkiye'de de yıllardır aynen böyle olmakta. Terörü yaratanlar, demokratik hak ve özgürlükleri savunanlar değil, "susan Türkiye" isteyenlerdi.

Ve bugün de diktatör Evren, tam da bu nedenlerle susan bir Türkiye istiyor. İşçileri daha rahat soyabilmek, tekellerin kasasını daha çabuk, daha çok doldurmak için. ABD'li efendilerinin isteklerini, hiçbir güçlükle karşılaşmadan yerine getirmek, ülkeyi emperyalizmin sadık bir uydusu, saldırı rampası yapmak için. Hak ve özgürlük isteyen Kürt halkının yurtsever güçlerini daha kolayca boğabilmek için. Ona, konuşan, aydınlık bir Türkiye değil, suskun bir zindan karanlığı gerekli.

Evren, konuşmasında, politik tutuklulara af istemlerini "çatlak sesler" olarak nitelendi. Daha önce birçok kez, "bunları idam etmeyip de besleyelim mi?" demiş olan Evren için bu doğal birşey. Bu adam besbelli, kendisini süngü zoruyla cumhurbaşkanı ilan etmiş bir diktatördür, azılı bir halk düşmanıdır. O, 12 Eylül'den bu yana yüzlerce devrimci ve yurtsever insanımızın katlinden, binlercesinin işkence çarklarında sakat edilmesinden birinci derecede sorumludur.

Evren, eski burjuva liderlere konmuş politik yasakların kaldırılması çabalarına, rüşvetçi generallerin bile yargılanmasını engelleyen Anayasanın 15. maddesinin değiştirilmesi girişimlerine de sert tepki gösterdi, anayasayı deldirtmemeye kararlı olduğunu söyledi.

Bir kez daha görülüyor ki Evren, milletvekillerini eski mahalle mektebinin öğrencileri olarak görüyor, onları uyarıyor, azarlıyor, tehdit ediyor. O hem hükümet, hem yasa koyucu, hem yargıç, hem cellat rollerini üstlenmiştir.

Diğer yandan, bay diktatör, kitlelerin kımıldamasından, özgürlük ve hak istemlerinden, anayasaya karşı eleştirilerden tedirgindir; geleceğe yönelik endişe ve korku duyuyor.

O, 12 Eylül sorumlularından hesap sorulmaması için anayasaya hüküm koydurdu. Böylece, başta kendisi olmak üzere, işkenceci, katil, soyguncu, rüşvetçi ve öteki halk düşmanları için peşin af çıkardı. Diğer yandan ise, faşist diktatörlüğün polisi, savcısı ve kukla mahkemeleri tarafından "suçlu" ilan edilmiş, idama ve ağır cezalara çarptırılmış onbinlerce ilerici ve yurtsever için ise "af", daha baştan, aynı anayasa ile yasaklandı.

Bu nedenle Evren'in kendi anayasasına bu denli sahip çıkmasına şaşmamak gerekir. Böylece daha iyi anlaşılıyor ki generallerin anayasası demokrasinin önündeki baş engellerden biridir. Evren ve şürekasının sultasına son vermedikçe, onların yaptıklarının hesabı bir iyi sorulmadıkça, bu anayasa ve öteki general fermanları ortadan kaldırılmadıkça demokrasi yönünde adımlar atılamaz.

Evren'in sopası altında demokrasi olmaz.

Silah zoruyla dayatılan açlık

Baştarafı 1. sayfada

metini de, patronları da ve onlarla uzlaşanları da bir çırpıda yalanlıyordu.

Öte yandan asgari ücret tesbitinde (Uluslararası Çalışma Örgütü) ILO'nun dikkate alınmasını istediği kıstaslar çiğnendi, birçok beslenme uzmanının değişik hesaplamalarla aynı noktada birleştiği, bir kişiye gerekli 3500 kalorinin elde edilmesi için aylık harcamının 21 bin liradan az olmayacağı gerçeği gözardı edildi.

Bilindiği gibi ILO'nun asgari ücret tanımında;

– İşçinin ve **ailesinin** gereksinimi,

– Ülkedeki genel ücret durumu,

– Geçinme koşulları ve fiyat artış hızı,

– Sosyal güvenlik hakları, başta olmak üzere diğer sosyal kesimlerin yaşam standartlarının, ekonomik gelişmenin, üretim düzeyinin ve istihdam hedeflerinin dikkate alınması istenmektedir.

Bu ilkelere uyarak asgari ücret hesaplamaları yapan bazı sendikaların tesbitleri ise yeni asgari ücretin ne ölçüde silah zoruyla bir açlık dayatması olduğunu ortaya koyuyor.

Hak-İş Konfederasyonu yeni asgari ücretin 61 bin liraya yükseltilmesini isterken Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası **"Asgari ücret pazarlık ücreti değildir"** diyerek bilimsel hesaplamalara, araştırmalara dayanarak asgari ücretin 95 bin lira olmasını istedi. Bağımsız Otomobil-İş Sendikası ise bir işçi ailesinin besin dışı giderlerinin 76 bin lirayı bulduğunu belirterek asgari ücretin 127 bin 712 lira olmasını önerdi.

Hesaplama yöntemleri ne kadar çeşitli olsa da hepsi, yeni tesbit edilen asgari ücretin ne ölçüde gerçek dışı olduğunu kanıtlamaktadır. Yeni asgari ücret, grevlerin yasaklandığı, toplu sözleşmelerin kısıtlandığı, işçilerin silah zoruyla baskı altında tutulduğu 5 yıllık cunta döneminin bir sonucudur. Bu sonuç silah zoruyla açlığın dayatılmasıdır. Çünkü Evren-Özal çetesinin uygulamaları sonucunda alabildiğine düşürülen, maliyetler içindeki payı yarı yarıya azalarak yüzde 10'a inen ücretler, bir kez bile enflasyonu geçememiştir. Son beş yıl içinde işçiler yüzde 50 oranında yoksullaşmıştır. İşsizlik 4 milyonu aşmıştır. 12 Eylül öncesinin gelişemeyen ekonomisini, artmayan üretimini **"ideolojik grevlere"** bağlayan cunta, bugün üretim kapasitesini yüzde 60'a bile çıkaramamıştır.

Ülkemizin hiçbir sorununu çözemeyen ve çözemeyecek olan Evren-Özal çetesi halkımızı silah zoruyla açlık sınırının da gerisinde yaşamaya itmektedir. Yeni asgari ücret silah zoruyla dayatılan açlıktır. Evren-Özal çetesinin düştüğü açmazdır. Bu açmazdan çıkış yolu yoktur.

Güney Afrika halkının özgürlük çağrısı

"Irkçı rejim de Hitler gibi yıkılacak"

Özgürlük Çağrısı, yüzyıllardan beri ağır bir ırkçı terör altında inletilen siyah halkın gür sesi... Yıllardan beri yasak olan özgürlük türküleri, bugün artık her yerde; sokaklarda, okullarda, fabrikalarda, tarlalarda haykırılıyor Güney Afrika'da.

Irkçı Pretoria rejimi için artık geriye sayma işlemi başlamıştır. Güney Afrika topraklarının yüzde 85'ini ellerinde tutan 4,5 milyon beyaz, zincirlerinden başka kaybedecek şeyi olmayan 23 milyon kara derililere karşı tarihin çarkını geriye çevirmeye çabalıyor.

Kara derili halkın tüm zorbalıklara karşın gelişen mücadelesiyle köşeye sıkışan ırkçı rejim, **"Anayasa Reform"**larını gündeme getirerek, bir taraftan ulusal kurtuluş mücadelesini bölmeyi, diğer taraftan da ülkenin **"liberal"**leştiğinden söz ederek artan uluslararası baskıyı azaltmayı ve yalnızlığını gidermeyi amaçlıyordu. Daha sonra Pretoria rejimi, son 30 yılın en büyük **"reform"**u diye lanse ettiği **"pasaport yasası"**nı çıkarttı. Sözde liberalliğini ispatlamaya çalışırken, ülkede kara derili halk üzerinde terör artarak devam etti; cenaze törenleri yasaklandı, okullar kapatıldı, direniş ve cenazelere katılan kitleye silah sıkıldı. Cenaze törenleri yeni cenazelerin kaldırıldığı yerler oldu. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 39. toplantısında Pretoria'nın **"reform"**larını mahkum eden bir karar aldı.

Son bir yılda kara derili halk, ırkçı yönetime karşı mücadelesinde 750'yi aşkın ölü ve binlerce yaralı verdi, 2 bini aşkın insan ise zindanlarda. Ama buna rağmen hergün gösterilere tanık olunuyor; tüm eylemlerde ANC ve Afrika Komünist Partisi'nin bayrakları ellerde dolaşıyor. Yıllardan beri sessiz duran kitleler aktif mücadele içine giriyor.

Botha rejimi için çanlar çaldığını farkeden işverenler, geçtiğimiz ay ortalarında Zambiya'nın Zuanga kentinde ANC ile görüşme masasına oturdular. Görüşmeden sonra ANC lideri Oliver Tambo **"her iki tarafın ortak kararı odur ki, bu görüşme ırkçılığın sona erdirilmesinde önemli bir adımdır"** diyordu. Irkçı rejimin görüşmeye tepkisi büyük oldu.

Güney Afrika'da ırkçı rejime karşı sürdürülen mücadele tüm toplum kesimlerini sarmış durumda. Ulusal Maden İşçileri Sendikası 25 Ağustos'tan itibaren 29 maden ocağında süresiz grev kararı aldı. Altın, platin, elmas ve kömür madenlerinde çalışan işçilerin başlattığı grev, ülke tarihinde görülmüş en büyük grev oluyor. Son günlerde ise içinde beyazların da bulunduğu Güney Afrikalı 100 din adamı, hükümetin devrilmesi için aralarında görüş birliğine vardılar; yayınladıkları çağrıda kitlelerden boykot, işe gitmeme gibi eylemlerin yapılmasını ve iktidarın ele geçirilmesi talebinde bulundular. Pretoria'nın buna tepkisi büyük oldu. Hükümet **"Kalros Belgesi"** olarak bilinen belgeye uyulmasını istedi. (Bu belgeye göre devletin empoze ettiği din anlayışını reddedenler komünist sayılıyorlar).

Tüm bu gelişmeler karşısında ekonomik ve siyasi bunalımla karşı karşıya bulunan Botha rejimi, 1985 yılı sonuna kadar tüm dış borçlarını ödeyemeyeceğini uluslararası kuruluşlara bildirdi. Bunun yanısıra Güney Afrika parası yüzde 30 değer kaybederken, üretim de sürekli bir şekilde düşüş gösteriyor.

Irkçı rejime uluslararası planda da tepkiler her geçen gün artıyor. Güney Afrika'da yatırımları en yüksek olan İngiltere baştan beri tartışılan **"ekonomik yaptırım"**a karşı olduğunu belirtirken, zor durumda kalmamak için geçtiğimiz günlerde Askeri Ateşesi'ni geri çekmek zorunda kaldı. ABD ise zevahiri kurtarma amacıyla göstermelik **"yaptırım kararı"** aldı; bilgisayar ve nükleer teknoloji ihraç etmeyeceğini ilan etti. Ayrıca birçok Batı Avrupa ülkesi, yaptırım kararına karşı çıkarak, **"Güney Afrika'nın ekonomik sistemi beyazları koruyacak şekilde oluşturulmuş, eğer yaptırımlara yönelirsek en çok siyahlar zarar görür"** deyip uydurma gerekçeler ileri sürüyorlar.

Karaderili halk tüm direnişlerinde Nelson Mandela için özgürlük istemini yükseltiyor.

Komşu ülkeleri işgal ve terör eylemleri

Saldırgan pakt olan NATO'nun güney yarımküredeki ileri karakol görevini yürüten ırkçı beyaz yönetimli Güney Afrika, bu doğrultuda silahlanıyor ve bölgede bir ABD rolünü oynuyor. Savunma harcamalarının yarısı NATO tarafından karşılanan Botha rejimi, bir taraftan bölgede gelişen ulusal kurtuluş hareketlerine, diğer taraftan da ülkede gelişen anti-ırkçı mücadeleye karşı saldırganlığını artırıyor. Her geçen gün daha fazla kan döküyor.

ABD emperyalizminin bir piyonu olan Pretoria rejimi, bilindiği gibi 1966'dan beri Namibiya'yı işgal etmiş durumda. Birleşmiş Milletler'in Namibiya'nın bağımsızlığı konusundaki isteğine sürekli olarak karşı çıkıyor ırkçı yönetim. Bu amaçla BM, 27 Ekim-2 Kasım tarihlerini **"Namibiya Halkı ve Kurtuluş Mücadelesiyle Dayanışma Haftası"** olarak ilan etti.

Son olarak da 15 Eylül günü ırkçı yönetimin askerleri Angola'nın güneyini işgal ettiler. Bir taraftan Angola'daki ilerici iktidarı devirmeye çalışan karşı-devrimci Ünita'yı desteklerden, diğer taraftan da Güney Afrika Halkı Örgütü SWAPO'yu yoketmeyi amaçlayan bu işgal, aynı zamanda dünya kamuoyunun dikkatlerini ülke içinde gelişen direnişten başka yerlere çekmeyi de amaçlıyordu ve bu saldırı uluslararası planda tepkilere neden oldu. Bilindiği gibi SWAPO Namibiya'nın bağımsızlığı için mücadele eden bir gerilla örgütüdür. Yine Mozambik'teki ilerici yönetimi devirmeyi amaçlayan gerici güçlerin bölgedeki destekçisi Botha rejimidir.

Güney Afrika'da bir kez ok yaydan çıktı. Kara derili halk özgürlüğü, bağımsızlığı için ayaklanmış. Irkçı rejimin Savunma Bakanı Yardımcısı'nın **"savunmamız için son çare nükleer silah kullanmak ise, bunu yapmamak budalalık olur"** sözü, Güney Afrika'daki rejimin barbarlığını, zalimliğini açıkça gösteriyor. Ama ANC lideri Oliver Tambo'nun ABD'nin Newsweek dergisi ile yaptığı söyleşide söylediği gibi: **"Irkçı rejim de Hitler rejimi gibi yıkılacak"**...

"Halkın mücadeleden başka seçeneği yoktur"

Newsweek dergisinin ANC Başkanı Oliver Tambo ile yaptığı röportajın özeti

Newsweek: **ANC şu anda Güney Afrika'daki bunalımı nasıl değerlendiriyor?**

Oliver Tambo: Şu andaki bunalım, Apartheid rejimine karşı daha önce görülmemiş ölçüde bir direnişi gösteriyor.

Newsweek: **Eylemlerin peş peşe gelişini bekliyor muydunuz?**

Oliver Tambo: Evet ve hayır. Protesto eylemlerinin uzunca bir süre, rejimin onları bastırmak için herşeye başvurmasına rağmen, dayanabileceğini beklemiyordum. Diğer yandan ben bu durumu hayretle de karşılamıyorum. Zira şu anda olanlar, daha önce yapılanların bir sonucudur. Tutuklamalar, işkenceler, Şarpeville ve Seveto katliamları halka mücadeleyi daha da yükseltmekten başka çare bırakmadı.

Newsweek: **Prostesto eylemlerine katılanların çoğu genç, okul çağındaki çocuklar. Eylemlerinizi kontrol altında tutabiliyor musunuz?**

Oliver Tambo: Uzaktan, saati saatine, günü gününe olan gelişmeleri kontrol etmek mümkün değil. Fakat biz tüm halkı, Apartheid rejimini etkisiz kılmak için, ülkeyi yönetilmez hale getirmeye çağırdık. Şu anda olanlar bu çağrımıza bir cevaptır.

Newsweek: **Botha rejimi politik ve ekonomik baskıya boyun eğecek mi, yoksa sonuna kadar direnecek mi?**

Oliver Tambo: Ben kanlı bir ortamın engellenebileceğine hiçbir zaman inanmadım. Böylesi bir ortamın oluşabileceğinden değil, şu anda mevcut olduğu endişesini taşıyorum. Biz mücadele edeceğiz ve bu kanlı olacaktır. Biz kurban vereceğiz, Batı'da Hitler rejimine karşı büyük kurbanlar verildiği gibi. Bu rejim de Hitler rejimi gibi yıkılacaktır.

Newsweek: **Güney Afrika'nın beyaz işadamları da Apartheid sisteminin değişmesinden yanalar. Ne var ki sizin Özgürlük Beyannamesi'nde, (ANC Programı) "madenlerin, bankaların, tekelci sanayinin halkın malı olacağına" yer veriliyor. Bu işverenlere geride ne kalacak?**

Oliver Tambo: Aslında Güney Afrika çok zengindir. Fakat, bu zenginlik sadece bir avuç insanın elinde. 3 büyük işletme; Barlow Rand, Anglo Amerikan ve Sanlam, zenginliğin yaklaşık 3/4'ünü kontrol ediyor. Siyahlar hemen hemen hiçbir şeye sahip değil. Beyazların çoğunluğu da bu zenginlikten mahrumlar. Zenginliklerin dağıtımı tamamen haksız bir biçimdedir. Sözünü ettiğim tekeller yok edilecek. Ancak bunların aşağısında yer alan özel firmalara dokunulmayacak, onların önemli oranda olanakları olacaktır.

Newsweek: **Haziran ayında Zambia'da yaptığınız Konferans'ta, silahlı mücadelenin beyazların oturduğu bölgelere de yöneltileceğine ilişkin kararlar alındı. Geçen ay ise, çatışmalarda "çok sayıda beyazın yaşamlarını yitereceğini" söylediniz. Bu, sivil beyazların da bundan sonra, polis ve askeriyeye yönelik olduğu gibi, saldırılara hedef olacağı anlamına mı geliyor?**

Oliver Tambo: Biz gidip de okul çağındaki çocukları öldürmeyiz. Bu onların ahlak anlayışıdır. Onlar, kendilerine taş atan çocuklara ateş ederek karşılık veriyorlar. Biz geçmişte, askeri ve polis noktalarına yönelik saldırıyı, bu saldırılar esnasında sivillerin ölebileceğini daima düşünerek yapardık. Şu andan itibaren bunu düşünmeyeceğiz. Geçmişte bu konuda hep geri durmaya çalıştık, fakat bu tutumumuz, arkadaşlarımızın yaşamını kurtarmada olumlu bir sonuç vermedi.

Newsweek: **Silahlarınızı nereden temin ediyorsunuz?**

Oliver Tambo: Sosyalist ülkelerden, en başta da Sovyetler Birliği'nden, Afrika Ülkeleri Örgütü'nden ve tek tek Afrika ülkelerinden temin ediyoruz. Batılı ülkeler bize silah vermiyor; verirlerse onlardan da alırız.

Newsweek: **Batı'da sizi eleştirenler, bu tür yardımların sizi Ruslara bağımlı kılacağını, zafere ulaşmanız halinde, onların zenginliklerinizden pay almak, üsler kurmak isteyeceklerini ileri sürüyorlar.**

Oliver Tambo: Düşmana karşı bizi destekleyen Sovyetler Birliği, İsveç ve Hollanda gibi ülkelere karşı minnettarız. Fakat minnettar olmak, ilerde kiminle ticaret yapacağımız sorununa cevap teşkil etmiyor. Yeraltı zenginliklerimiz bize aittir; biz onları en iyi fiyat veren tüccara satarız. Fakat biz, bize en zor şartlarda yardım elini uzatanları da unutmayız. Bize karşı olanlara ise iyi davranmamız beklenmemelidir.

Newsweek: **Kademeli bir biçimde çoğunluğun iktidarına geçiş için henüz olanak var mıdır?**

Oliver Tambo: Hemen özgür olmak isteminden daha az şey talep etmeyeceğimiz doğaldır sanıyorum. Kimse, zorunlu olmadıkça daha fazla acı çekmek istemez. Çoğunluğun iktidarına yönelik kademeli bir geçişi kabul etmiyoruz. Bunu istemek, zorbalığın devamını istemek anlamına gelir.

Newsweek: **Güney Afrika'ya yönelik ambargo girişimlerini destekliyor musunuz? Bu konuda sizi eleştirenler, bundan siyahların da zarar göreceğini ileri sürüyorlar.**

Oliver Tambo: Apartheid sistemine son vermek için, zindanlara atılmayı, ölümü göze alan halkımız, rejime zarar veren boykotlardan, bu biraz fazla açlık ve işsizliğe yol açsa bile, rahatsız olmayacaktır.